

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Doberdoba«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojškim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski

dnevnik

Poltnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XLI. št. 228 (12.260)

Trst, sobota, 12. oktobra 198

TRST
Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije)
Tlx 460270
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. 0431/222222

OSREDNJA KNJILNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER

7096 AA

60100200

Ameriški lovci prestregli egiptovsko letalo med poletom proti Palestinski ugrabitelji ladje »Achille Lauro« v rokah italijanskih sodnih oblasti v Sigonelli

Reagan zadovoljen, Egipt užaljen Odmevi v svetu, polemike v Italiji

RIM — Dramatična ugrabitev italijanske potniške ladje »Achille Lauro« se je zaključila z epilogom, ki je bil skoraj enako dramatičen kot o srednji zaplet in razplet. Z drzno vojaško akcijo je ZDA uspelo ujeti palestinske skrajneže, ki so ladjo ugrabili in na njej umorili priletnega ter bolehnega ameriškega potnika. Palestinski teroristi so zdaj na italijanskih tleh in, kot vse kaže, se bodo v kratkem morali zagovarjati pred italijanskim sodiščem.

Kot je sinoči povedal na tiskovni konferenci ministrski predsednik Bettino Craxi, so štirje ameriški lovci »F 14« v petek nekaj pred polnočjo prestregli egiptovski »boeing 707« s štirimi palestinskimi teroristi na krovu ter ga z dovoljenjem italijanskih oblasti prisilili, da je pristal na oporišču NATO pri Sigonelli na Siciliji ob pol eni uri. Egiptovsko potniško letalo je bilo namenjeno iz Egipta v Tunizijo, že kmalu po vzletu pa so ga obkolila ameriška vojaška letala, ki so se dvignila z letalonosilke »Saratoga«. Poleg (domnevnih) štirih ugrabiteljev ladje »Achille Lauro« so na krovu bili še dva visoka predstavnika Arafatove PLO in nekateri egiptovski častniki.

Dovoljenje za pristanek letal v Sigonelli je dal sam Craxi, in sicer na osebni poziv ameriškega predsednika Reagana. Slednji je na začetku tudi zahteval, naj bi palestinske teroriste nemudoma prepeljali v ZDA, za kar je bilo že pripravljeno ameriško letalo na Siciliji. Toda italijanski ministrski predsednik se je temu uprl, češ da palestinskim skrajnežem mora soditi italijansko sodišče. Res je, da so umorili ameriškega državljan in da so jim beg preprečili ameriški lovci, toda zločin so storili na italijanski ladji, ki je plula v mednarodnih vodah, kar po mednarodnem pravu pomeni, na italijanskem ozemlju. Be la hiša je naposled pristala na to, da palestinske teroriste zaenkrat sprejmejo v varstvo italijanske oblasti, napovedala pa je, da bo zahtevala njihovo ekstradicijo v ZDA. Kaže, da italijanska vlada te zahteve ne bo sprejela.

Vprašanje, katero sodišče je pristojno soditi ugrabiteljem »Achille Lauro«, pa se postavlja tudi v sami Italiji, saj se za zadevo zanimajo sodniki v Genovi, Rimu, Neaplju in Sirakuzah. Včeraj je namestnik držav-

RIM — Zapleti v zadevi ladje Achille Lauro in še posebej preusmeritev egiptovskega civilnega letala so ro v svetu in v Italiji povzročili nasprotujoče si reakcije.

Predsednik ZDA Reagan je s slaboprikritim zadovoljstvom in zmago-slavnim tonom dejal, da bodo ZDA od-slej onemogočile beg teroristom po vsem svetu. Ameriški predsednik (ki so mu prav predsinočnim kirurgi po-novno odstranili z nosa nekaj rakastih celic), je zanimal, da bi prišlo do o-strejšega nesoglasja s Craxijem glede vprašanja, kdo naj sodi teroristom.

Egipt je odločno obsodil ameriško kršitev mednarodnega prava in pre-usmeritev civilnega letala, ki se je vračalo v Egipt, potem ko mu v Tuniziji niso dali dovoljenja za pristanek. V sporočilu zunanjega ministrstva je

rečeno, da »tovrstna dejanja« (Egipt s tem postavlja na isto raven preusmeritev ladje s strani teroristov kot preusmeritev letala s strani ameriških lovcev) »škodijo mirovnemu procesu, kajti iz terorizma se rodi lahko le terorizem, za stabilnost pa je na Bližnjem vzhodu potreben pravičen in globalni mir.«

Navdušene reakcije je ameriška vojaška poteza izzvala v Izraelu, kjer je obrambni minister Rabin dejal, »da se je še ena država pridružila Izraelu s konkretno pobudo proti terorizmu«. Očitno se danes v Izraelu čuti-jo bolj upravičeni za letalski napad nad sedež PLO v Tuniziji in z izjavami vseh vidnejših vladnih voditeljev ter čestitkami amerškemu predsedniku za uspešno akcijo podčrtuje-jo svoje stališče, da se morajo drža-ve tudi s silo in kršenjem mednarod-

nega prava boriti proti terorizmu.

Povsem nasprotna je reakcija Organizacije za osvoboditev Palestine, ki je ameriško dejanje označila kot »gusarsko« ter zahtevala osvoboditev letala in potnikov. PLO opozarja, da utegne ameriško zločinsko dejanje sprožiti nov val nasilja, s katerim želijo ZDA in Izrael prikriti bistvo problema — palestinsko vprašanje. PLO tudi zagovarja lastno pravico, da sodi teroristom.

Tudi drugod po svetu so bile reakcije precej deljene. Britanska vlada je povsem odobrila Reaganovo potezo, kar pa je že sprožilo kritike opozicije. Previdnejše stališče je zavzela vlada ZRN za katero je dejanje o-pravičljivo zaradi potrebe, da se ka-znujejo teroristi. Razumevanje za a-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Na zborovanju Liste Frausin
**Ostra obsodba
sodelovanja
z misovci**

TRST — V Miljah je sinoči Li-sta Frausin priredila zborovanje, na katerem so jasno obsodili do-godke, ki so se pripetili v sredo na seji občinskega sveta, ko je bil za župana izvoljen socialde-mokrat Derin z odločilno pomočjo misovskega svetovalca Morellija.

Na zborovanju, katerega se je udeležilo precej ljudi, so govorni-ki Dušan Košuta v imenu pokra-jinske ANPI-VZPI, Kiljan Ferlu-ga, Flavia De Marti za miljsko sekcijo ANPI-VZPI in nosilec Li-ste Frausin Willer Bordon pou-darili antifašistično tradicijo Milj. V vseh posegih je bilo jasno iz-pričano nasprotovanje kakršne-mukoli sodelovanju s fašističnimi in konservativnimi silami in po-trjena potreba po konstruktivnem dialogu in sporazumevanju, ki naj da Miljam stabilno občinsko upravo, ki jo glede na svetle tra-dicije odpornišva tudi zasluži.

NA 5. STRANI

Začetek sezone SSG s Primorskimi zdrahami

TRST — Z aplavzi na odprti sceni, ki so spremljali celotno predstavo, se je sinoči v Kulturnem domu začela letošnja nova sezona Slovenskega stalne-ga gledališča.

»Primorske zdrahe« Carla Goldonija so že spet potrdile obnavljanje ča-robnega dogodka, ki mu pravimo gledališka igra. Ob njej pozabimo tudi na vse težave, ki ta čas pestijo SSG, in se predamo razposajenemu odrskemu obredu. Tak, kakršen je bil sinoči, je potrjeval življenjskost in ustvarjalno voljo vseh članov našega ansambla.

Občinstvo je podoživljalo ta praznik z očitnim odobravanjem, celo nav-dušenjem, kar je seveda najboljši porok in obet, kot tudi želja za kar naj-boljšo umetniško sezono SSG.

NADALJEVANJE NA 5. STRANI

Vodita jo kardiologa Lown (ZDA) in Čazov (SZ) Nobelova nagrada za mir zdravniški ustanovi IPPNW

OSLO — Nobelove nagrade za mir letos ne bodo podelili posamezniku, temveč, že dvanajstič, mednarodni organizaciji. Gre za združenje zdrav-nikov, ki deluje za preprečitev je-drske vojne, znano pod geslom IPPNW in s sedežem v Bostonu (Massa-chussetts). Združenju predsedujeta njegova soustanovitelja in kardiologa svetovnega slovesa Bernard Lown, A-meričan in Jevgenij Čazov, osebni zdravnik Andropova in med drugim tudi Brežnjeva. IPPNW sta ustanovila leta 1980 in danes šteje združenje, kot je povedal Čazov, že okrog 150 tisoč članov iz kakšnih 50 držav.

V utemeljitvi o podelitvi Nobelove nagrade »zdravnikom proti jedrski vojni«, ki jo bo pristojna norveška skupščina izročila Lownu in Čazovu 10. decembra, je rečeno, da je zdru-ženje IPPNW s širjenjem informacij o groznih učinkih jedrske eksplozije na človeški organizem vidno prispe-valo k ustreznemu osveščenju med-narodne javnosti in dejstvu, da da-nes vse več ljudi odločno nasprotuje

razmnoževanju atomskega orožja. To pa lahko odpre tekočim pogajanjem o zaježitvi jedrskih zalog nove mož-nosti uspeha. Vest o sklepu norveške-ga odbora za podeljevanje Nobelove nagrade za mir je profesorjema Low-nu in Čazovu sporočil član tega odbo-ra in glavni tajnik Svetovne lute-ranske zveze Gunnar Staalsett. Vi-šina letošnje nagrade je rekordna.

Združenje IPPNW je apolitično, pri svojem delu se omejuje le na izna-šanje priporočil in ne zavzema ni-kakšnih stališč do političnih usmeri-tev kogarkoli, glavna njegova značil-nost pa je v tem, da združuje pri za-sledovanju enega in istega cilja zdravnike zahodnega in socialistične-ga sveta.

Sovjetska zveza mu posveča veli-ko pozornost. Prof. Lown je izrazil pesimizem glede možnosti uspeha na vrhu Reagan - Gorbačov novembra v Ženevi in dodal: »SZ je že napo-vedala enostranski moratorij glede jedrskih poskusov, zdaj bi ZDA mo-rale slediti njenemu zgledu.«

Carbone o novi deželni vladi in o manjšinski problematiki

VOJMIR TAVČAR

»Glede moje izvolitve v deželni od-bor ne bi govoril le o uspehu trža-ške federacije PSI. Zdi se mi, da se-danje socialistično zastopstvo odraža predvsem politično linijo, ki bolje uskla-juje potrebe in zahteve različnih območij naše dežele.«

Gianfranco Carbone, »mladi lev« tržaške socialistične federacije, prvi tržaški socialist v deželnem odboru, ne povzdiguje nedvomnega uspeha, čeravno ga ne zanika. Tiho in mir-no, kot je v razgovoru z novinarjem njegova navada, odgovarja na vsa vprašanja, tudi na taka, ki niso rav-no nedolžna.

Čeravno ne zanika svojega izvora, rad poudarja, da je kot odbornik u-pravitelj vse dežele in ne samo Trsta.

Njegova izvolitev je odraz sicer ome-njene politike, ki je dozorela v PSI, obenem pa poudarja, da »šeststran-karska večina želi reševati bolj učin-kovito probleme Trsta in Gorice«.

Po njegovi oceni so socialisti dose-gli z drugim Biasuttijevim odborom zadovoljiv rezultat, pa čeprav se mor-da ne izraža povsem v številkah. Če-prav se je navzven zdelo, da gre za spopad med socialisti in socialdemo-kрати, je dejanska bitka potekala med PSI in KD. Po Carbonejevi oceni stranka relativne večine noče močnih sobesednikov, pač pa šibke zavezni-ke, s katerimi lahko bolje manevri-ra. Socialisti pa so v tem trenutku močan sobesednik, tudi ker lahko za-stopajo vsaj potencialne prehode čla-nov od PSDI v PSI. Poleg tega se

Minister Franco Nicolazzi novi glavni tajnik PSDI

RIM — Centralni komite PSDI je s 165 glasovi proti 205 razpoložljivim (27 glasovnic belih in 13 neveljavnih) izvolil ministra za javna dela Franca Nicolazzija za novega glavnega tajni-ka stranke. Njegovo izvolitev je izrec-no podprl Pietro Longo, ki je bil na tem položaju 7 let in je včeraj odsto-pil. Nicolazzi se je rodil pred 61 leti v Gatticu blizu Novare, kjer je župan, v PSDI pa se je včlanil julija 1969.

Novi glavni tajnik PSDI je naglasil, da se petstrankarska koalicija ne sme spremeniti v »preferenčno os KD-PSI«, pozval demokristjane, naj opustijo svoje težnje po politični hegemoniji, povabil socialiste k »novemu dialogu s socialdemokrati« in opozoril na nuj-o po soočanju s KPI: »Ne smemo mižati pred novostmi, ki izhajajo iz debate znotraj KPI, saj so časi stalinizma mimo.«

NAMIZNI TENIS
ŽENSKA A LIGA

**Krasova dekleta
danes v Zgoniku**

ODBOJKA
ITALIJANSKI POKAL

**Drevi v Nabrežini
Meblo - Kennedy**

NA 10. IN 11. STRANI

Ob tridesetletnici spomenice osrednjih slovenskih organizacij

Koroški Slovenci se morajo še vedno boriti za uresničevanje zahtev o narodnih pravicah

CELOVEC — Na včerajšnji dan pred tridesetimi leti — 11. oktobra leta 1955 — sta osrednji organizaciji koroških Slovencev, Zveza slovenskih organizacij in Narodni svet koroških Slovencev, podpisali skupno spomenico koroških Slovencev, ter jo poslali avstrijski zvezni vladi kot neposredno pristojni in odgovorni za izpolnjevanje obveznosti iz državne pogodbe. Obenem sta spomenico posredovali štirim velesilam — podpisnicam avstrijske državne pogodbe ter Jugoslaviji, ki je s pristopom k tej pogodbi dobila legitimno pravico zaščitnice slovenske in hrvatske narodnostne skupnosti v Avstriji.

Dr. Franci Zwitter (dolgoletni predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem), ki je besedilo spomenice oblikoval skupaj s pokojnim dr. Jožkom Tišlerjem, tedaj predsednikom Narodnega sveta koroških Slovencev, je v včerajšnjo izdajo »Slovenskega vestnika« takole zapisal: »... Koroški Slovenci in gradiščanski Hrvati smo že

tedaj izpovedali svoje predstave in iznesli svoje predloge o bodoči ureditvi svojih življenjskih vprašanj. Zato je potrebno, da ob obletnici spomenice koroških Slovencev, ki je bila podpisana prav na današnji dan leta 1955, avstrijsko vlado, pa tudi predstavništva štirih zaveznih sil in poslanstvo SFR Jugoslavije, ponovno opozorimo na ta naš »družbeni emancipacijski program«.

V vsem tem času namreč — tudi po tridesetih letih — spomenica ni izgubila ničesar na svoji aktualnosti: saj je po končani povojni krizi pogubosne razdvojenosti v naših vrstah po eni strani trdna osnova in izpričano trajno poročilo naše narodne enotnosti in po drugi strani zgodovinski dokument naših neodtujljivih narodnih in družbenopolitičnih zahtev.

Kakor je člen 7 državne pogodbe zasluženopriznanje našemu doprinosu v protifašistični borbi, tako je spomenica po strašanskem holokavstu, ko

smo bili obsojeni na smrt, čudovit izraz naše nepremagljive narodne identifikacije s sodobno napredno koncepcijo našega družbenega mesta v prostoru in času. S spomenico smo koroški Slovenci izpovedali, da nočemo biti več hlapci — le predmet, drobiž, s katerim in o katerem barantajo drugi, marveč da hočemo prerajeni in osvobodeni v NOB biti samostojni objekt svojih pravic, teženj in zahtev...

Člen 7 tudi po tridesetih letih še zdaleč ni izpolnjen, ni zadovoljivo rešen. Koroški Slovenci bomo zato vsekakor tudi še naprej neomajno vztrajali v svojem prizadevanju — v notranjosti države in na mednarodnem področju — za uresničitev določil člena 7 vse dotlej, ko se v smislu zahtev v spomenici končno uresniči enakopravnost slovenske narodne manjšine kot celote in upošteva naša zahteva, da hočemo živeti enakopravni med enakopravnimi.«

B. G.

O vsestranskem sodelovanju Gadafi v Moskvi: sporazum s SZ

MOSKVA — Libijski predsednik Gadafi, ki je te dni na uradnem obisku v Moskvi, se je včeraj dvakrat sestel s tajnikom KP SZ Gorbačovom. Kot poroča sovjetska tiskovna agencija potekajo srečanja v zelo prijateljskem vzdušju.

Včeraj sta voditelja obeh držav podpisala sporazum za sodelovanje med SZ in Libijo na gospodarskem, trgovinskem, znanstvenem in tehnološkem področju. Sporazum, katerega podrobnosti niso znane, naj bi predstavljal osnovo za izboljšanje medsebojnega sodelovanja tja do začetka enaindvajsetega stoletja.

Gadafi se je s sovjetskimi voditelji pogovarjal tudi o najbolj perečih mednarodnih vprašanjih.

Poslanci držav NATO pakta razdvojeni v ocenah Reaganovih vesoljskih vojn

SAN FRANCISCO — Poslanci 16 držav NATO pakta, ki sodelujejo te dni na zasedanju Atlantske skupščine, posvečajo največjo pozornost dilemi, ali je Reaganov vesoljski ščih koristen ali ne. 184-članska skupščina ima posvetovalni značaj in lahko samo sprejema resolucije, medtem ko je za konkretno odločanje pristojna vrhovna politična in vojaška oblast v zavezništvu.

Med parlamentarci, ki sodelujejo na zasedanju, so mneneja precej deljena. Nekateri vidijo v načrtu SDI rešitev pred nevarnostjo vseuničujoče jedrske vojne, drugi samo »blago za izmenjav« na pogajanjih s Sovjetsko zvezo, tretji spet nevarni poskus militarizacije vesolja. Uprava ZDA je za to priložnost uporabila vidne osebnosti, ki naj bi zaveznike prepričale o koristnosti Reaganovega načrta. Toda dvomi ostajajo kljub temu močni, zlasti med predstavniki naprednejših strank, od britanskih laburistov do nemških socialdemokratov in italijanskih komunistov. Proti SDI se je že izrekla Fran-

cija, podobne namene imata Kanada in Grčija, prav tako pa nasprotujejo načrtu skandinavske države, Nizozemska in Španija.

Zagovorniki vesoljskega načrta skušajo zato prepričati glasovanje, pri katerem bi verjetno prevladali nasprotniki. Kljub temu pa ni izključeno, da ne bo kdo na ponedeljkovem ali torkovem zasedanju predstavil resolucijo proti načrtu SDI (po nekaterih glasovih naj bi ta namen imeli poslanci nemške SPD), kar bi privedlo do ostrejšje konfrontacije.

Druga pomembna tema zasedanja je domnevna šibkost t.i. južnega boka atlantskega pakta. Poslanec Tom Frinking je pripravil poročilo o tem vprašanju in trdi, da so Turčija, Grčija, Italija in Španija najbolj ranljive točke v primeru vojne med blokoma. Zato svetuje, da bi vnaprej posvetili malo manj pozornosti srednjeevropskemu prostoru in bi vložili večji napor v vojaško utrjevanje sredozemskega območja.

Sporazum med Iskro in Infordato za proizvodnjo računalnikov

LJUBLJANA — Predstavniki Iskra - Delta so včeraj na Gospodarskem razstavišču v okviru sejma Sodobna elektronika podpisali s tržaško firmo Infordato pogodbo za kooperacijsko sodelovanje, ki bo temeljilo na združevanju znanja in izkušenj obeh podjetij. Iskra bo tržaški firmi dobavljala reprogramirani material za sestavljanje računalnikov Triglav, Partner in Delta 800, s katerimi bosta partnerja iskala prostor na najmanj zasičenih trgih.

Podjetje Infordata, včlanjeno v Slovensko deželno gospodarsko združenje, je bilo ustanovljeno že leta 1978 in sodi med najbolj kvalificirane tovrstne tržaške firme. Ukvarja se z izdelavo proizvodnje software programov ter s finalizacijo in distribucijo računalniških sistemov, s čimer se vključuje v program razvoja Trsta na področju informatike.

Mitja Ribičič sprejel Boldrinija

BEOGRAD — Član predsedstva CK ZKJ Mitja Ribičič je sprejel delegacijo Vsedržavnega združenja italijanskih partizanov, ki jo vodi predsednik vsedržavnega odbora Arrigo Boldrini. Delegacija združenja partizanov Italije se v Jugoslaviji mudi na povabilo zveznega odbora ZZB NOV Jugoslavije. (dd)

● Palestinski

NADALJEVANJE S 1. STRANI

nega pravdnika v Genovi Luigi Carli izdal zaporne naloge proti štirim teroristom, ki so obtoženi namernega umora, množične ugrabitve, preusmeritve ladje in posesti orožja.

Genovski sodnik je že odpotoval v Sigonello, kjer je ujete palestinske skrajneže ves včerajšnji dan zasliševal namestnik državnega pravdnika v Sirakuzah Roberto Pennisi, pod katerega pristojnost spada Sigonella. Skušal je predvsem ugotoviti njihovo istovetnost. Kar zadeva visoka predstavnika PLO, ki sta teroriste spremljala, na egiptovskem letalu, pa je Craxi na tiskovni konferenci dejal, da sta bila naprošena, naj sodelujeta z italijanskimi preiskovalci kot priči.

Potem ko je bil ves dan ustavljen na pristajalni stezi močno zastraženega vojaškega oporišča NATO na Siciliji, je egiptovski »boeing 707« ob 22. uri vzletel — seveda brez štirih teroristov — v spremstvu dveh vojaških letal v smeri proti rimskemu letališču Ciampino, od koder bi moral nadaljevati pot proti Egiptu. V Port Saidu pa je ves včerajšnji dan čakala na dovoljenje za odhod ladja »Achille Lauro«. Egiptovske oblasti so jo zadržale verjetno v pričakovanju povračila potniškega letala. To pa je nemalo prizadelo neapeljsko plovno družbo »Lauro«, ki je računala, da bo ugrabljen ladja lahko nadaljevala križarjenje po Sredozemlju takoj po osvoboditvi.

● Reagan

NADALJEVANJE S 1. STRANI

meriško reakcijo prihaja presenetljivo tudi iz Sovjetske zveze, toda agencija TASS pristavlja, da bi morale biti ZDA tako neizprosne do teroristov, tudi ko gre za preusmeritve sovjetskih letal. V teh primerih so ZDA vedno nudile zatočišče preusmeriteljem. Ostrejša je poljska agencija PAP, ki ugotavlja, da so ZDA z »ugrabitvijo ugrabiteljev« hudo prekršile norme mednarodnega prava.

Tudi v Italiji so ocene ameriškega posega dokaj neenotne. Leva opozicija je bila zelo kritična glede prestraženja letala. V imenu KPI je posl. Rubbi dejal, da je poseg ameriških vojni letal hudo dejanje, ki lahko zaostri napetost v Sredozemlju. KPI tudi zahteva od vlade izčrpna pojasnila o poteku dogodkov, o polemikah v vladni večini glede italijanske zunanje politike in o ukrepih, ki jih namerava vlada sprejeti, da se na sredozemskem območju zagotovi varnost in spoštovanje mednarodnega prava.

18. OKTOBER '85

CCT

Certificati di Credito del Tesoro

- CCT so državni efekti oproščeni vsakršnega sedanjega in bodočega davka.
- Varčevalci privatniki jih lahko rezervirajo pri okencih kreditnih zavodov do 13.30 dne 16. oktobra; plačilo se bo izvršilo 18. oktobra 1985 po emisijski ceni 99,75%, brez kakršne koli provizije.
- Prvi šestmesečni kupon znaša 6,80%.
- Naslednji šestmesečni kuponi bodo enaki doprinosu BOT na 12 mesecev plus premija. Ta znaša 0,30 točke.
- Imajo široko tržišče in se po potrebi z lahkoto vnovčijo.

Rezervacija občinstva pri kreditnih zavodih

DO 16. OKTOBRA

Emisijska
cena

99,75 %

Rok

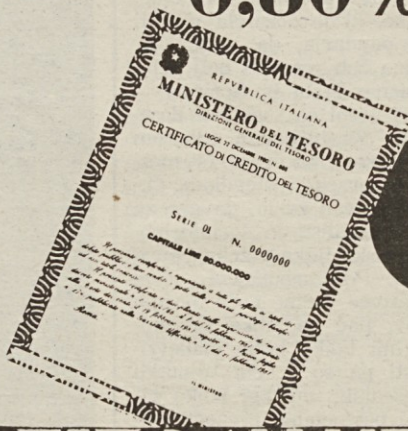
5 let

Prvi šestmesečni
kupon

6,80 %

Efektivni
donos po stalni
obrestni meri

14,14 %

CCT

V pričakovanju ponedeljkove seje občinskega sveta

Devinsko-nabrežinska sekcija VZPI-ANPI podpira sožitje med obema skupnostima

Milje in Nabrežina v središču pozornosti KPI in PSI

V četrtek se je v Nabrežini sestel širši odbor občinske sekcije VZPI-ANPI in med drugim razpravljalo o političnem položaju v devinsko-nabrežinski občini. Poleg ostalih točk dnevnega reda, ki so zadevale sklicanje prihodnjega kongresa in pobude v bližnji bodočnosti, je tekla beseda tudi o neresenem vprašanju novega župana in občinske uprave.

V tej zvezi je skupščina devinsko-nabrežinske sekcije soglasno sprejela resolucijo, v kateri je zaskrbljenostjo ugotovila, da čeravno je minilo že pet mesecev od občinskih volitev, ni prišlo še do izvolitve nove občinske uprave. Ne samo: širši odbor je prepričan, da tako stanje škoduje ugledu in gospodarskemu razvoju občine.

Sekcija VZPI-ANPI pošilja pri tem v javnost poziv, ki ga namenja tudi vsem tistim občinskim svetovalcem, ki jim je pri srcu bratstvo in enotnost med tu živčima narodnostima.

V tej zvezi želi predvsem, da bi se sožitje in razumevanje med Italijani in Slovenci utrdilo ter se zato zavzema za takšno demokratično upravo, ki bi bila pozorna do teh vprašanj. Menimo — je naglašeno v resoluciji — da bi morala nova uprava izhajati iz idealov NOB, zoperstaviti pa bi se morala nacionalističnim težnjam, ki jih nekateri skušajo ponovno obuditi. Prepričani smo — je še poudarjeno — da v naši občini obstajajo pogoji za tako upravo, zato pričakujemo v tej zvezi tudi konkretne pobude.

O zaskrbljujočem političnem položaju v Miljah in v Devinu-Nabrežini pa je tekla beseda tudi na zasedanjih pokrajinskih vodstev KPI in PSI. Komunisti, kot je poudaril pokrajinski tajnik Poli, gledajo z velikim zaskrbljenjem na prejudicialna stališča, ki onemogočajo izvolitev občinskih uprav v Miljah in v devinsko-nabrežinski občini, kjer se je KPI vse od volitev prizadevala za izvolitev stabilnih in

naprednih uprav, ki naj bosta odraz avtonomije in stvarnih teženj teh krajevni stvarnosti. Tisti, ki zavrača realistično oceno raznih krajevnih političnih sil in možnost resnih sporazumov na skupnih točkah, ki jamčijo enako dostojanstvo vseh komponent, lahko po Polijevem mnenju le odpira pot odločilnemu posegu MSI (kot se je zgodilo v Miljah) ali pa prepreči izvolitev župana in nove uprave.

O zapleteni miljski politični situaciji je razpravljalo tudi pokrajinsko vodstvo PSI, ki je mnenja, da so za znane dogodke v občinskem svetu krivi komunisti, ki s svojo togo in brezpredmetno politično akcijo onemogočajo izvolitev stabilne uprave. PSI zavrača odločilni glas MSI in je hkrati še pripravljena na pogajanja s komunisti, »seveda če bodo ti opustili svoje hegemonistične težnje in vprašanje vodenja občine podredili treznim in stvarnim programom«.

Podatki pokrajinskega urada za statistiko

Mesec avgust v ogledalu statističnih obračunov

Z vsakim poročilom o mesečnih konjunkturnih gibanjih, ki jih prejema v uredništvu, se število prebivalcev tržaške pokrajine in še zlasti tržaške občine, nezadržno krči. Izjema niso niti podatki za pretekli avgust: zadnji dan meseca je v pokrajini stalno prebivalo 237.189 prebivalcev, ali za 2.405 manj kot 31. avgusta lani. V tržaški občini pa je bilo istega dne 242.121 prebivalcev ali za 2.399 manj kot 31. avgusta lani. Preprost račun nam pove, da je pokrajina v celoti v letu dni izgubila le 6 prebivalcev, vse ostalo pa predstavlja demografski padec v tržaški občini.

Kmetijski sektor je avgusta zabeležil normalno gibanje, z dobrimi obeti za trgatve in za sadno-zelenjavno letino, z izjemo oljčnih nasadov, ki jim je močno škodila spomladanska zmrzal.

V industrijskem sektorju je bilo avgusta zaposlenih 29.586 oseb ali za 719 (2,4 odstotka) manj kot v istem mesecu lani. Od februarja dalje beležimo počasen, a nezdržen padec števila zaposlenih v industriji.

Skupno pa je bilo v pokrajini 31. avgusta zaposlenih 86.204 ali za 0,7 odstotka manj kot avgusta lani, po sektorjih pa so takole razporejeni: v trgovini 20,6 odstotka, v industriji 34,3

odstotka, v javnem sektorju 33,2 odstotka, medtem ko je preostalih 11,8 odstotka zaposlenih v obrti, v bančnih in zavarovalnih zavodih, v kmetijstvu in pomorstvu. Če te podatke primerjamo s tistimi iz lanskega avgusta, ugotovimo, da se je število zaposlenih v trgovini povišalo za 0,1 odstotka, v industriji pa je prav tako kot v javnem sektorju, upadlo za 0,6 odstotka.

Seznami iskalcev zaposlitve, v katere je bilo 31. avgusta vpisanih 6.221 oseb, pa so se glede na lanski avgust občutno skrčili, in sicer za kar 13,4 odstotka glede na lanski avgust in za 4,3 odstotka glede na letošnji julij.

Iz integracijske blagajne je bilo v obravnavanem mesecu izplačanih 82.337 ur zaposlenim v manufakturni industriji, 9.527 v gradbeništvu in 38.609 v ostalih dejavnostih. Če primerjamo številke z lanskimi, vidimo, da je število ur integracijske blagajne občutno upadlo v manufakturni industriji (lani 351.280), medtem ko je naraslo v gradbeništvu, kjer jih je bilo lani 7.946.

Življenjski stroški za družine delavcev in uradnikov v tržaški občini so v avgustu narasli za 0,4 odstotka z ozirom na mesec prej in za 8,7 odstotka z ozirom na lanski avgust.

pisma uredništvu

Terjamo svoje pravice tudi prek radijskih valov

Sem gospodinja in kot taka si krajšam čas, ob opravljanju raznih gospodinskih opravil, s poslušanjem radija. Seveda sem zvesta poslušalka Radia Trst in Radia Koper, zelo rada pa sledim dnevnim radijskim oddajam, ki teko po prvi italijanski radijski mreži in ki nosijo naslov »Radio anch'io«.

Oddajo vodi italijanski novinar Bischi s svojimi sodelavci. Zanimive so zato, ker obravnavajo razne probleme ter imajo tudi poslušalci možnost, da izrazijo o njih svoje mnenje.

Že večkrat sem slišala, da so se v teh oddajah oglašali tudi Tržčani, v glavnem, ko je šlo za razna politična vprašanja. Tako sem že večkrat naletela na posege tistih, ki so nam Slovincem nenaklonjeni, tistih, ki smo jim Slovenci trn v peti, tistih, ki jih moti tudi samo omemba, da smo tu in da hočemo tu tudi ostati.

Ko sem slišala njihove izlive proti nam, me je vedno pogrelo in sem si rekla: zakaj na to izzivanje ne odgovarjamo, zakaj ne povemo svoje, zakaj dopuščamo, da sliši italijanska javnost samo eno plat zvona?

Takšna sveta jeza me je prišla tudi včeraj, ko je bil gost te oddaje zunanji minister Andreotti. Med poslušalci, se je namreč javil tudi Tržčan, ki je med drugim Andreottiju opozoril, da je Trst italijanski in da vlada ne sme sprejeti zakona, ki bi na področju Trsta uvedel dvojezičnost.

Andreotti ni Tržčanu v zvezi z njegovo zahtevo ničesar odgovoril, ker je bila celotna oddaja osredotočena na, sedaj zelo kočljive probleme, v zvezi z ladjo »Achille Lauro«.

Vprašujem pa se: zakaj smo mi na tem področju tako pasivni? Zakaj čakamo le na uradne spremene s strani odgovornih oblasti, da jim obrazložimo svoja stališča in zahteve in zakaj ne izkoristimo tako elementarnega sredstva, kot je javna radijska oddaja, da tudi povemo svoje, da obvestimo širšo italijansko javnost o upravičenosti naših zahtev, o tem, kaj pravzaprav od globalnega zaščitnega zakona pričakujemo in zahtevamo, in še marsikaj.

Po mojem izgubljam s svojim molkom, s svojo odsotnostjo v teh oddajah veliko priložnost, da tudi mi povemo svoje in da nas slišijo tisti, ki nam sicer nočejo prisluhniti, da pa bi nas slišal preko teh oddaj tudi vsi pošteno misleči poslušalci širom po Italiji, ki so prav gotovo premalo obveščeni o naši problematiki.

Želela bi, da bi se našli med nami takšni, ki bi si upali povedati svoje preko radija. Pravzaprav je to tudi ena najkrajših in tudi najenostavnejših poti zato, da se širša javnost seznani z našimi zahtevami in da se utišajo glasovi tistih, ki pravijo, da nas sploh ni, ali pa da smo že tako najbolj zaščiteni manjšina v Evropi. Sama sem sklenila, da se bom v prvi oddaji, ki bo obravnavala tak problem, ki zadeva tudi nas, prav gotovo oglasila.

Sledi podpis

Odgovor nabrežinskega župana na odprto pismo obrtnic

V zvezi z »Odprtim pismom nabrežinskega župana, objavljenim dne 5. oktobra, bi rad pojasnil sledeče:

1. Občinski pravilnik, ki urejuje

dejavnosti in tudi izdajo dovoljenja za frizerske obrate, je odobril občinski svet 26. marca 1985, deželna uprava pa ga je potrdila 24. 4. 1985. Prošnja za odprtje novega obrata v Sesljanu pa je bila vložena 29. januarja 1985 in torej ne zapade pod pravila, ki jih takrat še ni bilo. Tudi ne bi bilo pravično, da bi posledice počasnosti občinske uprave pri izdajanju dovoljenj nosili tisti, ki za dovoljenja zaprosijo.

2. Ne glede na prejšnjo točko pa bi pojasnili, da 3. člen poznejšega pravilnika določa sicer minimalno razdaljo 300 m med obrati, vendar daje možnost izjem, če gre za kraje s turističnimi perspektivami.

3. Ne v 4. in niti v nobenem drugem členu pravilnika ni govora o razmerju med številom prebivalstva in številom obratov.

4. Pristojna komisija ima le posvetovalen značaj in v konkretnem primeru si ni bila enotna, saj so bila na seji izražena poleg negativnih tudi pozitivna mnenja, nekateri so se pa vzdržali.

Upam, da so pojasnila izčrpna in da je razvidno, da ni bil moj namen škodovati obstoječim obratom, ampak zagotoviti spoštovanje pravice interesentov, da se poslužijo veljavnih norm.

S spoštovanjem
župan
dr. Pavel Fonča

● Danes se bo v Trstu začel medželeni posvet pod naslovom »Okolje in teritorij: evropski problemi; predlogi mladih federalistov«. Posvet organizira tržaška sekcija evropske federalistične mladine.

Dijaki poklicnega zavoda J. Stefan na sejmu elektronike v Ljubljani

55 dijakov oddelka za monterje in popraviljalce RTV sprejemnikov ter tehnikov električnih in elektronskih industrij zavoda Stefan se je v spremstvu štirih profesorjev tehničnih predmetov in dveh asistentov podalo v četrtek, 10. oktobra, v Ljubljano na Gospodarsko razstavišče, kjer se sočasno odvijata sejem sodobne elektronike in 1. Jugoslovanska razstava robotizacije JROB 85. Dijaki se udeležujejo tudi vsakoletnega sejma elektronike v Pordenonu, vendar je obisk ljubljanskega sejma še posebno zanimiv za našo mladino, saj se lahko

spozna z najnovejšimi dosežki iz elektronike, informatike in podobnih področij v matični domovini. Čas obiska je bil prekratek, tako da so si dijaki v pičlih treh urah lahko le nasplošno ogledali razstavljene proizvode slovensko-jugoslovanske ter svetovne industrije. Obiskovalec si lahko na sejmu ogleda razna področja, kot so: telekomunikacije, difuzije RTV, profesionalna elektronika, računalništvo, sestavni deli, oprema za proizvodnjo, zabavna elektronika, literatura, robotika, informatika. Sicer mislimo, da

bodo bralca zanimali vtisi naših dijakov.

Andrej B.: »Največji vtis je napravil name izredno visok stolp za antene, ki je bil razstavljen na dvorišču razstavišča, pa tudi 300-kilovatna elektronka srednjevalovnega radijskega oddajnika v Domžalah.«

Kaj pa meni dijak Marko K.: »Sejem je res zanimiv, kajti na razstavišču je bil stroj za ultrazvočno čiščenje kovinskih predmetov. V posebnem kopalnem kad smo položili zapesno uro, ki je bila po čiščenju zares bleščeča.«

Vtis profesorja Artača: »Žal nisem imel dovolj časa, da bi si natanko ogledal razstavljeno, mojo pozornost je pritegnila satelitska televizija. V svetu se že trudijo, da bi satelit koristili za difuzijo RTV. Kmalu bodo tudi v Jugoslaviji začeli to tehniko, ki je v razvoju. Elektronska industrija Niš proizvaja poleg ostalih proizvodov tudi kompletno satelitsko postajo. Sicer menijo, da bo napredoval čez leto dni.« Zelo dobro zastopana je bila letos robotika. Razstavljalci v Jugoslaviji so prikazali delovanje robotov, ki jih danes normalno uporabljajo v industrijski proizvodnji.

Naj nazadnje opozorimo tudi na računalništvo. Najbolj se je izkazala SOZD ISKRA DELTA. Za računalništvo je bilo na razpolago na posebnih stopnicah precej literature v slovensčini ter dve slovenski računalniški reviji.

Predstavitev »Zlate naveze«

Na sliki: z leve Marijan Krišelj, dr. Miha Potočnik in Peter Suhadolc

Planinska literatura, ki ni utesnjena v ozke okvire suhoparnih tehničnih opisov raznovrstnih vzponov, je bila vedno zelo priljubljena med bralci. Če pa je taka, da zajema zgodovinski in memoarski okvir, povezan z zanimivimi anekdotami, ji lahko takoj napovemo uspešno prodajo. Tako je bilo s knjigo »Zlata naveza«, ki jo je na podlagi spominov častnega predsednika Planinske zveze Slovenije Mihe Potočnika napisal ljubljanski novinar in glavni urednik Planinskega vestnika Marijan Krišelj.

Tržaška predstavitev knjige »Zlata naveza« je bila v organizaciji SPDT v četrtek zvečer v Gregorčičevi dvorani. V polni dvorani sta spregovorila oba avtorja. Krišelj je obrazložil, kako je ta literarni zapis nastal vzporedno z radijskimi oddajami, Potočnik pa je pobjeskal v svoje spomine, ki segajo v sam začetek slovenskega alpinizma. Peter Suhadolc pa je bral odlomke iz omenjene knjige. Na koncu sta oba avtorja rade volje odgovarjala na vprašanja prisotnih.

Film, pri katerem je sodelovala vsa vas

V Križu danes zvečer »Cuori senza frontiere«

KD Vesna bo danes začelo novo sezono s predvajanjem filma »Cuori senza frontiere«, ki so ga leta 1950 v celoti posneli v naših krajih, večji del v Križu. Pri snemanju je sodelovala skoraj vsa vaška skupnost, zato je ta film, mimo umetniške veljave, pomemben kot pričevanje iz tistih časov, ko je bil obisk Gine Lollobrigide v vasi vendarle pomemben dogodek. Predvajanje, ki ga KD Vesna prireja v sodelovanju s Kinoateljejem, in z devinsko-nabrežinsko občino, bo v veliki dvorani Doma Alberta Sirka v Križu z začetkom ob 20.30.

Film, ki si ga bomo drevi ogledali je iz leta 1950, ko se je v naše kraje priselila italijanska filmska ekipa, pod vodstvom režiserja Luigija Zampae. Prav pred kratkim so na temo snemanja tega filma obujali spomine nekateri znani tržaški filmski kritiki, ki trenutno delujejo v Rimu, (med temi Cosulich in Kezich) in tako je prišlo na dan, da je baje »Cuori senza frontiere« (oziroma La linea bianca ali Guerra e pace?) le privesek nekega obširnejšega projekta, za katerega se je navduševal David O. Selznick, ko si je zamišljal povojni film z Alido Valli v glavni vlogi.

Naj si po privesek ali ne, Zampajeve film o vasi, ki jo neizbežno deli bela črta — znamenje meje — resnici na ljubo, ni v celoti uspel film. Danes nas njegov post-naturalizem lahko spravi do smeha, vendar tudi v petdesetih letih sprejem kritike ni bil navdušujoč. Zampa so krivili, da se ni dokončno opredelil za »linijo«, ki bi ločevala pozitivne od negativnih likov in to, da je bil njegov film sicer političen, ampak ne izrazito opredeljen, je razhudil marsikaterega filmskega pisca. Oglejmo si torej to delo, v katerem dobrotu in čistost otrok lahko premagata tudi najbolj granitno državno mejo in v katerem nastopajo, poleg lepe Gine Lollobrigide, šarmantnih Rafa Valloneja in Erna Crise, tudi Callisto Cosulich v vlogi sovjetskega oficirja, Tullio Kezich v vlogi jugoslovanskega polkovnika, kopica bolj ali manj slavnih otrok (med temi izstopa mali Enzo Staiola, nosilec glavne vloge v filmu Tatovi koles) in seveda ves Križ.

EVA FORNAZARIČ

Na sinočnjem zborovanju Liste Frausin v Miljah Demokratske Milje ostro obsojajo bratenje z neofašističnimi silami

Antifašistične in delavske Milje so sinoči na zborovanju, ki ga je priredila Lista Frausin, jasno obsodile potek sredine občinske seje v Miljah, na kateri je bil z glasom misovskega svetovaleca izvoljen za župana socialdemokrat Derin. S številno udeležbo so Miljčani potrdili, da ne bodo dovolili, da bi se Milje izneverile svoji antifašistični tradiciji.

Na zborovanju, ki je bilo nekakšna razširjena skupščina Liste Frausin in drugih miljskih demokratov, so govorili Dušan Košuta, Kiljan Ferluga, predstavnik miljske sekcije ANPI-VZPI Flavio De Marti in bivši župan Bordon napovedali oster boj vsem, ki si prizadevajo za rušenje demokracije in vrednot odpravnosti.

Prvi govornik na sinočnji manifestaciji v Miljah je bil Dušan Košuta, ki je v slovenščini in italijanščini spregovoril v imenu ANPI-VZPI. V svojem posegu je poudaril, da se ta borbovska organizacija doslej ni nikoli mešala v stališča strank, dokler se le ta slonela na vrednotah odpravnosti. Vendar pa tokrat ANPI-VZPI ne more mimo tega, kar se je v sredo zgodilo v miljskem občinskem svetu, ko je bil župan izvoljen s fašističnim glasom. Težke politične škode ne more opravičiti niti dejstvo, da je župan naslednji dan odstopil in se odrekel glasu MSI.

ANPI-VZPI tudi ostro nasprotuje popustljivosti nekaterih strank ustavnega loka, ki molče gredo preko pobud s katerimi se organizacije fašističnega kova prizadevajo rehabilitirati fašizem in ga zoperstaviti političnim moralnim in socialnim vrednotam odpravnosti. Zato ta borbovska organizacija najostreje obsoja sramotno obnašanje odgovornih, ki nameravajo 27. oktobra dovoliti shod bivših bojnikov salojske republike v Trstu, kar predstavlja veliko žalitev za vse demokrate in antifašiste v Trstu in Miljah.

Dušan Košuta je svoj poseg zaključil s pozivom vsem antifašistom in demokratom, da s skupnimi močmi preprečijo vsak napad na demokracijo v Miljah, Trstu in v celotni Italiji, ki je zrasla na vrednotah odpravnosti. Politične sile v Miljah pa ANPI-VZPI poziva, da osamijo misovskega svetovaleca in še enkrat preverijo svoja stališča, da bi tako rešili krizo in Miljam dali tako občinsko upravo, ki jo glede na svoje trdne antifašistične tradicije zasluži.

Po Dušanu Košuti je najprej v slovenščini spregovoril Kiljan Ferluga, ki je poudaril, da govori kot borec in kot dolgoletni občinski svetovalec. Rekel je, da se je boril zato, da bi lahko vsak povedal svoje mnenje, tudi izvoljeni predstavniki MSI, ne more pa pristati na to, da se poje hvala fašističnim zločinom pred, med in po vojni. Zato tudi ne verjame tistim strankam, ki v 40 letih svobode niso uresničile načela republiške ustave in v 10 letih niso začele izvajati določil osimskega sporazuma in ne mo-

re verjeti demokristjanom, ki trdijo, da s komunisti ne morejo sodelovati zaradi ideoloških razlogov, lahko pa sprejmejo glas fašista.

Po Flavio De Marti, ki je poudarila antifašistično tradicijo Milj, je imel zaključni poseg Willer Bordon, ki je poudaril, da izid glasovanja v občinskem svetu predstavlja izdajo vseh demokratičnih občanov Milj in da se preko tega dejstva ne more iti molče. Pozitivno je ocenil odstop Derina, čeprav je poudaril, da bi moral odstopiti takoj, ko je bilo jasno, da je izvoljen z glasom MSI. Bordon je

tudi poudaril, da se je doslej le pokrajinsko tajništvo PSI jasno izreklo proti zavezništvu z neofašisti, medtem ko ostale stranke molčijo. Bordon je še poudaril, da si Lista Frausin in KPI še vedno prizadevata za dogovor z laiko-socialisti, ker se zavedajo, da Milje potrebujejo stabilno upravo in bi si za razširitev odbora prizadevali tudi, če bi imeli absolutno večino, saj le stabilna in široka uprava lahko nudi Miljam tisti razvoj, ki ga glede na svoje delavske in antifašistične tradicije Milje morajo imeti. (rg)

Razgovor s prvim tržaškim deželnim odbornikom PSI Carbone: Sedanje Biasuttijeve izjave le dopolnilo programa prvega mandata

NADALJEVANJE S 1. STRANI

po njegovem mnenju KD v odboru ni okrepila, socialisti imajo 4 predstavništva, predsedstvo deželnega sveta je pripadlo zastopniku laične stranke, PSDI pa zastopa predstavnik Nicolazzijeve struje, ki je manj povezana s krščansko demokracijo kot Longova. »Morda ni to zmaga pri Austerlitzu,« meni Carbone, »nedvomno pa je zadovoljiv uspeh.«

Razgovor očitno ni mogel mimo Biasuttijevih izjav o slovenski narodnosti skupnosti, ki so bile velik korak nazaj v primerjavi z izjavo izpred enega leta. Ali socialisti soglašajo z njo?

»Seveda soglašamo — meni Carbone — medtem ko ne soglašam z vašo oceno, da je šlo za korak nazaj. Sedanje Biasuttijeve izjave so namreč le dopolnilo prejšnjih, saj je imela sedanja kriza izrazito politični značaj in ni zadevala programskih aspektov. Seveda je bilo treba posodobiti tudi

programske aspekte. Prav zato je treba te izjave razumeti le kot dopolnilo tistih, ki jih je Biasutti dal ob svojem prvem mandatu. Prav zato ne soglašam z oceno o korakih nazaj.«

Ali je res tako? Pred enim letom je Biasutti v bistvu trdil, da dežela poudarja pomen zahteve slovenske manjšine po ustrezni zakonski zaščiti in dodal, da to stališče ni le odraz dejstva, da je v večini prisotna Slovenska skupnost, pač pa izvir iz prepričanja, da je dozorel čas, ko naj parlament ukrepa. V sedanjih izjavah pa je rečeno le, da so manjšine bogastvo in da je deželna vlada prepričana, da je treba zadostiti aspiracijam manjšine, vendar brez strumenalizacije, ki bi lahko načela vzdruške solidarnosti v deželi. Ali s tem ne sprejema vsaj delno tez Liste za Trst?

»Tako tolmačenje, oprostite mi za izraz, se mi zdi nekoliko maliciozno. Seveda nekatere tržaške politične si-

le postavljajo probleme glede slovenske manjšine. Naj opozorim, da se mi zdi dogovor na občini in pokrajini, kjer je PSI v opoziciji, in ki ga je podpisala tudi Slovenska skupnost, morda še bolj omejevalen. Vendar Biasuttijeve izjave je treba brati kot celoto. V tem smislu obstaja politična obveza za zakonski ukrep v korist manjšine. Ta zakon pa mora imeti zelo široko podporo tako med Italijani kot med Slovenci, kar je med drugim bistven pogoj za izvajanje njegovih določil. Zavedam se, da v naši pokrajini in v našem mestu je v tej fazi precej napetosti glede tega vprašanja. In tudi ne soglašamo z nekaterimi stališči LpT, pa čeprav bi bilo treba razumeti, zakaj ob takih izjavah Slovenska skupnost molči.«

Taka odločitev je stvar Slovenske skupnosti. Vendar te trditve niso povsem v duhu zakonskega osnutka PSI o zaščiti manjšine.

»Ne soglašam s to oceno« — pravi Carbone — »in zdi se mi povsem

sledijo širše industrijske pobude, zato bi bilo najbrž bolj primerno, da bi Zveza industrijcev sodelovala s konkretnimi in natančnimi predlogi.

Dve zanimivi kulturni pobudi

Tržaška turistična ustanova napoveduje za konec prihodnjega tedna dve zanimivi kulturni pobudi. V soboto, 19. oktobra ob 11.30 bodo na Gradu sv. Justa odprli razstavo »Dežela severnega sija«, ki jo je pripravila sovjetska tiskovna agencija TASS s sodelovanjem Združenja Italija - SZ.

V nedeljo, 20. oktobra, ob 20.30 pa bo v gledališču Cristallo nastop Albanske narodne folklorne skupine. Trst bo prva etapa albanških umetnikov na turneji po Italiji, ki jo je omogočilo zunanje ministrstvo.

koncerti

Deželni sedež RAI v Trstu in Gallus Consort pod pokroviteljstvom Tržaške pokrajine vabita na koncert »REPENTABOR« — skladbe Primoža Ramovša jutri, 13. oktobra t.l., v Avditoriju A. Ul. F. Severo 7, ob 18. uri. Vstop z vabil, ki so na razpolago pri vrtarju deželnega sedeža RAI.

Glasbena matica Trst, Ul. R. Manna 29, vpisuje abonmaje za koncertno sezono 1985-86 vsak dan, razen sobote, od 15. do 17. ure, od 15. oktobra dalje. Lanske abonente prosimo, da potrdijo svoj sedež do 14. t.m.!

Prejšnjo nedeljo

Mladi zamejski Slovenci na asiškem pohodu za mir

Prejšnjo nedeljo je bil med Perugia in Assisim že tradicionalni mirovni pohod, ki je letos privabil rekordno število 50 tisoč udeležencev iz Italije in tujine. Manifestacija je leta 1961 prvi priredil znani borec za mir, danes že pokojni Aldo Capitini, ki ji je z leti dal pomemben vsedržavni in mednarodni okvir.

Nedeljskega shoda se je udeležila tudi skupina mladih Slovencev iz Italije, ki je zahtevo po miru in razorožitvi izpričala s slovenskimi in z dvojezičnimi transparenti.

Na sliki (foto Lorenzo Bogatec): člani kriškega mladinskega krožka s transparentom na pohodu Perugia - Assisi.

Rop na dveh kolesih

Mlada mopedista ukradla torbico mimoidoči ženski

V Trstu so znani neapeljski »scipi« sicer bolj redki, nikakor pa nepoznani. Tu pa tam se je namreč že zgodilo, da sta se dva mlada nedipirava spravila na vespo in z vzajemno pomočjo oropala nič hudega slutečo žensko. Doslej so bile tarča roparjev predvsem ženske v letih, za katere so malopridneži bili prepričani, da se ne bodo (vsaj fizično) branile.

Včeraj pa so za svojo žrtev izbrali 45-letno Daria Dollenz por. Bubnoff, ki trenutno stanuje v Ul. Bonaparte 2, običajno pa živi v Nemčiji. Ženska je včeraj okrog 16. uri hodila po pločniku Ulice Corti, ko se ji je nenadoma — pri križišču z Ul. Università — približal moped, na katerem sta sedela dva mladeniča, stara okrog 20 let. Prvi je zaustavil vozilo, drugi pa ji je s silo iztrgal torbico, ki jo je nosila obešeno na rami. Dollenz je zavpila in reagirala, vendar ko je bilo že prepozno: mlada roparka sta že bila za vogalom.

Kot je pozneje povedala policiji, sta bila stara okrog 20 let, temnih las in oblečena v moderna oblačila, taka, kot jih nosi na stotine mladih. Njen opis zaenkrat ni veliko pomagala preiskovalcem in tudi včerajšnja vožnja po mestnem središču v spremstvu policajev ni obrodila sadov. Roparka so očitno zanimali le bankovci, kajti že v bližnji Ulici Torretta

so odvrgli potni list, medtem ko je 200 tisoč lir, ki jih je Daria Dollenz imela v torbici, menjalo lastnika.

● Tržaška sekcija International prireja danes ob 18. uri v dvorani Trgovinske zbornice v Ul. S. Nicolò 5 predavanje, na katerem bo predsednik italijanske sekcije Amnesty International Maurizio Fiorilli spregovoril na temo: »Amnesty International in mladi, ki so v zaporu zaradi svojega prepričanja.«

razna obvestila

Mladinska skupina P. Tomažič obvešča, da bo vaja v ponedeljek, 14. t.m., ob 20.30 v Partizanskem domu v Bazovici.

V Peterlinovi dvorani Slovenske prosvete v Ulici Donizetti 3 bo Društvo slovenskih izobražencev imelo v ponedeljek, 14. oktobra, srečanje s tržaškim pisateljem Ferruccio FOLKLOR. Začetek ob 20.30.

Slovenski dijaški dom v Trstu pod pokroviteljstvom Odbora za doraščajočo mladino SKGZ prireja 5-DNEVNO BIVANJE V LJUBLJANI od 26. do 30. decembra 1985 za mlade od 13. do 17. leta. Informacije in vpisovanje na sedežu SKGZ v Trstu — Ul. sv. Frančiška 20/3 — tel. 744-249 vsak dan (razen sobote), od 9. do 12. in od 16. do 18. ure.

upravičeno, v tem kontekstu, povedati svoje mnenje o stališčih stranke, ki je izrazito etnična. Kar zadeva socialiste pa ponavljam, da PSI ne zanika svojih predlogov in zagovarja svoje ideje. V okviru večine pa je treba seveda iskati ravnovesje, kot se dogaja vedno, ko se hoče konkretne rezultate in ne samo načelne izjave. Stališča stranke so dosledna in ne vidim tistega "strahu", na katerega namigujejo.

Carbone je ob deželnem odborniku tudi viden tržaški socialist. Kako ocenjuje dogodke v Miljah?

»Zdi se mi, da se je krajevno politično življenje pobarbarilo. V Miljah je obstajala pot za dogovor, zapletlo pa se je, ker Lista Frausin ni razumela, da so se časi spremenili in ni sprejela predloga o štafeti, ki je bil posledica dejstva, da je izgubila bitko za 51 odstotkov glasov. Kar se je zgodilo potem, je posledica tega. Vsekakor pa je socialdemokratski župan odstopil, saj je vzel na znanje, da je bil glas misovca odločilen za njegovo izvolitev. Kaj sedaj? Če ne bomo dosegli sporazuma, bo Lista Frausin najbrž oblikovala manjšinski odbor. Vprašujem pa se, zakaj je včasih tako težko vzeti na znanje zelo jasna dejstva kot so volilni izidi in se potruditi, da bi se izognili neprijetnim situacijam, ne da bi bil pri tem nihče ponižan.«

Ob Miljah je v tržaški pokrajini brez uprave tudi nabrežinska občina. Ali ni mogoče obnoviti zavezništva KPI - PSI - SSK?

»Osebnost — zaključuje Carbone razgovor — ocenjujem tisto večino negativno s programskimi vidiki. Vendar to ni stališče PSI. Ne vem povsem točno, kaj se dogaja v Nabrežini s političnega vidika, vem pa vsekakor, da bi morali poiskati neko ravnovesje mimo vseh predsodkov. Družbeno in narodnostno je tamkajšnja stvarnost zelo razčlenjena in, na splošno se mi zdi sprejemljivo vsakršno vodstvo odbora. Sedanja situacija kontrapozicije, v kateri se gleda na župana neke barve kot na zmago ali na vsiljevanje, je korak nazaj v primerjavi s splošnim političnim vzdušjem, ki je vladalo v občini. V občinskem svetu so doslej stranke volile vsaka svojega kandidata. Osebnosti bi imel za zelo negativen vsak vertikalni razkol, saj je situacija v Nabrežini različna kot v Miljah. V Miljah se mora KPI zavedati, da je bila njegova hegemonija poražena, v Nabrežini je položaj bolj razčlenjen. Politično razmišljanje mora biti zato bolj prožno, bolj tenkočutno. Tajništva strank sedaj iščejo rešitev v tem smislu in upajmo, vsaj to je načelna indikacija, ki jo lahko dam, da bo rešitev ustrezala tej razčlenjeni stvarnosti.«

VOJMIR TAVČAR

Vloga domačih umetnikov pri vrednotenju bogate kamnoseške dejavnosti v Nabrežini

A black and white photograph showing a busy interior workshop or factory. In the foreground, two large, light-colored cylindrical objects, possibly vats or drums, are prominent. Behind them, several men are working at long tables or benches. One man is seated on the left, while others are standing and working. The background features a large, arched opening, possibly a doorway or a large window. The overall scene suggests a busy, industrial environment.

I. Vogrič

V 2 LIBRAH

GIZELA SMOTLAK slavi danes 84. rojstni dan. Da bi bila zdrava in vesela ji želijo sin Sandro, Danica, Iztok, Saša, Adriana in Paola.

film - film - film

ureja kinoateljse

filmi na tv zaslonu

TURBAMENTI DEL GIOVANE TORLESS — »Der junge Törless«. Režija: Volker Schlöndorff. Igrajo: Mathieu Carrière, Berndt Tischer in drugi. Telemontecarlo, v soboto, 12. oktobra, ob 20.30.

DR. NO — »Dr. No« — Agente 007, Licenza per uccidere, 1962. Režija: Terence Young. Igrajo: Sean Connery, Ursula Andress, Joseph Wiseman in drugi. TV Ljubljana, v soboto, 12. oktobra, ob 21.15.

Režiser Terence Young je zaslovel s serijo filmov o Jamesu Bondu. Prvi film tega ciklusa je prav nocojšnji Dr. No, sledili pa so mu »Z ljubeznijo iz Moskve« (1963), »Goldfinger« (1964), »Thunderball« (1965). V glavnih vlogi tajnega agenta igra vedno Sean Connery, ki bo za mnoge ostal nedosegljivi filmski Bond.

Vlogo je sedemkrat zaigral tudi Roger Moore (npr. v filmih Živi in pušti umreti, Mož z zlato pištolo in Moonraker), a ne tako uspešno, da ne omenimo Georgeja Lasembyja, ki je v vlogi Bonda popolnoma razočaral. Od vseh je torej prav Sean Connery dal najtrajnejši počat karakterju in liku junaka neverjetnih pustolovščin.

LE AMANTI — »Les Amants« — Ljubimci, 1958. Režija: Louis Malle. Igrajo: Jeanne Moreau, Alain Cuny, Jose-Louis De Villalonga in drugi. RAI 2, v četrtek, 17. oktobra, ob 24.00

PAPER MOON, 1973. Režija: Peter Bogdanovich. Igrajo: Ryan O'Neal in Tatum O'Neal. RAI 2, v torek, 15. oktobra, ob 23.55.

Ponočnjake in filmske ljubitelje bodo presenetile novosti, ki jih ponuja Rai od naslednjega tedna dalje. Vsak teden, od ponedeljka do petka bo na programu posebno okusna »tortica«. Prihodnje dni si bodo cinefili z užitkom ogledali Paper Moon, Notorius, Papillon, Sul lago dorato.

Paper Moon je delo zanimivega ameriškega avtorja, predvsem pa cinefila, Petra Bogdanovicha. Njegova velika ljubezen do filma in klasikov dokazuje njegovo mnenje, da je veliki film umrl in da sodobni avtorji lahko le ponavljajo stare mojstrovine. Zato je treba prehoditi poti, ki so jih zarisali Ford, Lang in Hawks. Tega načela se docela drži v vseh svojih filmih, od dokumentarca o Johnu Fordu (Directed by John Ford, 1971) do remaka Hawksove komedije (What's Up, Doc?, 1972), od pričujočega filma, ki se zgleduje po road movie's Forda in Capre, do Nickelodeona, ki prikazuje začetke ameriške filmske industrije. Paper Moon je duhovita komedija, ki prikazuje potovanje Mosesa od Kansasa v Missouri.

PAURA IN PALCOSCENICO — »Stage Fright« — Trema, 1950. Režija: Alfred Hitchcock. Igrajo: Marlene Dietrich, Jane Wyman, Alastair Sim in drugi. Canale 5, v torek, 15. oktobra, ob 00.20.

Umor je treba obravnavati z občutkom: to razlikuje Hitchcockove filme od mnogih nasilnih thrillerjev. Trema je po desetih letih prvi film, ki ga je spet posnel v Angliji. Uvrščajo ga med največje neuspelle filme, ker je izumetničena kopija prejšnjih. Kljub temu Trema obdrži nivo Hitchcockovih del predvsem po zaslugi stranskih vlog očeta Evina (Alaister

Sim) in Charlotte, ki jo igra Marlene Dietrich. Toda film znan predvsem po flashbacku na začetku, ki krši temeljno pravilo »realistično« posnete zgodbe, da slika na filmu nikoli ne sme lagati. Gre za prizor ko Charlotte se pojavi na Johnatanovih vratih s krvavo obleko. Ta odlomek se izkaže na koncu filma nemogoč, strogo vzeto pa je »laž« zgolj Johnatanov komentar, ki spremlja dogajanje. **LA MARCHESA VON...** — »La Marquise d'O...« — Markiza d'O..., 1976. Režija: Erich Rohmer. Igrajo: Edith Clever, Edda Seippel, Peter Lühr, Bruno Ganz. RAI 3, v četrtek, 17. oktobra, ob 22.05.

La Marquise d'O nima nobene veze z erotiko filma Histoire d'O. Rohmerjevo delo je natančna ekranizacija von Kleistove novele iz leta 1808. Gre za zgodbo markize Giuliette von O, ki pade v past skupini vojakov. Reši jo ruski oficir (dogajanje je uprizorjeno nekje v severni Italiji leta 1799) in jo med njenim spanjem posili. Reva ostane noseča, ne da bi vedela od koga, in obenem zmedena, ker je želi ruski oficir za vsako silo poročiti. Rohmer se drži v celoti prvotnega teksta von Kleistove novele in celo obdrži originalne dialoge, tako da je pričujoči film strokovni primer prenosa literature v film.

PAPILLON — »Papillon«, 1973. Režija: Franklin Schaffner. Igrajo: Dustin Hoffman, Steve McQueen, Victor Jory in drugi. RAI 1, v petek, 18. oktobra, ob 20.30.

Schaffner je film povzel po best sellerju Henrija Charriereja. Roman je avtobiografija jetnika v Francoski Gvajani. Gre se torej za zgodbo jetništva roparja Papillona (igra ga Dustin Hoffman), ki stalno načrtuje in poskuša zbežati. Njegovi načrti pa venomer propadejo iz raznoraznih razlogov, vsakokrat pa ga zaprejo v bolj gotovo ječo, tako da ima vedno manj možnosti, da bi zbežal. Trma in vztrajnost ga prisilita do težavnejših podvigov, dokler ga na stara leta zaprejo na osamljeni otok od koder je nemogoče zbežati. Zelja po svobodi pa je prevelika, da bi obupal in genialna zamisel mu daje novega upanja...

NOTORIUS — »Notorius« — Razvpita, 1946. Režija: Alfred Hitchcock. Igrajo: Ingrid Bergman, Cary Grant, Claude Rais in drugi. RAI 2, v petek, 18. oktobra, ob 24.00.

Alicia Hubermann je hčerka nacističnega vohuna. Po naročilu ameriške tajne službe spremlja agenta Devlina v Rio de Janeiro, kjer deluje mreža vohunov, s katerimi je sodeloval tudi njen oče. V Braziliji vzljubi vodjo vohunov Alexandra Sebastiana in tako doseže, da so ji vrata v njegovo hišo odprta. Alicia in Devlin odkrijeta v Sebastianovi kleti vinske steklenice napolnjene z uranom. Takrat pa ju Sebastian preseneti in najprej misli, da ga Alicia vara z Devlinom, nato pa se zave da njegova žena vohuni za Američane. Skupaj s svojo gospodovalno materjo pripravi načrt za umor. Alicia pa bo pravočasno rešil Devlin in jo odpeljal na varno. Hitchcockovski suspenz je ponovno glavni adut tega filma, ki doseže višek napetosti v trenutku, ko uspeša Alicia in Devlin z ukradenim ključem priti v sicer skrbno zaklenjeno klet.

radiotelevizija

italijanska televizija

- Prvi kanal**
- 9.25 Golden Gate
 - 11.00 Genova: Otvoritev XXV. mednarodnega navtičnega salona
 - 11.55 Vremenske razmere
 - 12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
 - 12.05 Il grande teatro del West - TV film
 - 12.30 Dokumentarec
 - 13.30 Dnevnik
 - 13.55 Dnevnik 1 - Tri minute...
 - 14.00 Prisma - varietejski tednik
 - 14.30 Športna sobota
 - Milan: Kolesarstvo
 - Palermo: Konjske dirke
 - 16.30 Posebna oddaja iz parlamenta
 - 17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
 - 17.05 Action now: Nora Amerika
 - 17.35 Iz zoološkega vrta
 - 18.05 Izžrebanje loterije
 - 18.10 Verska oddaja
 - 18.40 Italijanska odprava na K2 leta 1983
 - 19.35 Almanah - Vremenske razmere
 - 20.00 Dnevnik
 - 20.30 Fantastico - 2. oddaja
 - 23.15 Casi clinici - oddaja o zdravju
- Drugi kanal**
- 10.00 Dnevi Evrope
 - 10.30 Prossimamente - napoved programov za prihodnje dni
 - 10.45 Mattinata a teatro - sobotna srečanja s prozo
 - La maschera e il volto
 - 12.30 Dnevnik 2 - Start
 - 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
 - 13.25 Dnevnik 2 - Zdravniški nasveti
 - 13.30 Dnevnik 2 - Lepa Italija
 - 14.00 Odprta šola
 - 14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
 - 14.35 Izžrebanje loterije
 - 14.40 - 16.00 Tandem - popoldanski program
 - 15.15 Fidarsi è bene - kviz

- 16.00 La signora e il fantasma - TV film - 1. epizoda
 - 16.30 Pane e marmellata
 - 17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
 - 17.35 Polčas košarkarske tekme A lige
 - 18.30 Dnevnik 2 - Športne vesti
 - 18.40 Le strade di San Francisco - TV film
 - Meteo 2
 - 19.45 Dnevnik 2 - Vesti
 - 20.20 Dnevnik 2 - Šport
 - 20.30 I nove di Dryfork City - film
 - Igrajo Ann Margret, Red Buttons, Michael Connors
 - 22.25 Dnevnik 2 - Vesti
 - 22.35 Il brivido dell'imprevisto - TV film
 - 22.55 Gremo v kino
 - 23.00 Boks: Nelson - Cowdell
 - Ob koncu Dnevnik 2 - Zadnje vesti
- Tretji kanal**
- 15.55 Šola in vzgoja: Oceanografija
 - 16.35 Šola in vzgoja: Prvo leto življenja
 - 16.55 La carne e il diavolo - film
 - Igrajo Greta Garbo, John Gilbert, Lars Hanson
 - 18.25 L'altro suono - 4. oddaja
 - 19.00 Dnevnik 3
 - 19.10 Dnevnik 3 - Deželne vesti
 - 19.35 Šola in vzgoja
 - Geo - Antologija
 - 20.15 Prossimamente - napoved programov za prihodnje dni
 - 20.30 Passaggi - pet filmskih pripovedi
 - 21.25 La società geografica italiana
 - 21.55 Dnevnik 3
 - 22.30 Clarence e Angel - film
 - Igrata Darren Brown in Mark Cardova
 - 23.40 Jazz club
 - Koncert kvinteta Marcella Rose

jugoslovanska televizija

- Ljubljano**
- 8.00 Poročila
 - 8.05 Otroška matineja: Prgišče priljubljenih pravljic: Mojca Pokraculja
 - 8.25 Nepomembno in pomembno - 11. del
 - 8.40 Tillove dogodivščine
 - 9.00 Miti in legende - Biblijski miti
 - Očati židovskega ljudstva: Abraham, Izak, Jakob - TV nanizanka
 - 9.15 Življenje v kapljici vode
 - 9.35 Trnuljčica - 3. in zadnji del
 - 10.05 Periskop
 - 10.35 Računalništvo II - 6. del
 - 11.00 Živi planet: Novi svetovi - 12. del
 - 11.55 Poročila
 - 15.25 Zadnji Mohikanec - risani film
 - 16.10 Poročila
 - 16.15 Boks: Kačar - Osby - posnetek
 - 17.00 PJ v košarki
 - 18.35 Zgodbe iz življenja rastlin: Zavojevanje kopnega in razvoj

- lesa - 2. del
- 19.05 Risanka
- 19.26 Zrno do zrna
- 19.30 TV dnevnik
- 20.00 Pop Satirikon: Tone Fornezzi - TOF
- 20.50 Zrcalo tedna
- 21.15 Dr. No - angleški film
- 23.05 Poročila
- Koper**
- 14.20 Detektiv v copatah - TV film
- 14.45 Zanimivosti sveta
- 15.00 Film
- 16.35 Risanke
- 17.00 Košarka
- 18.30 Velike nesreče - dokumentarec
- 19.00 Detektiv v copatah - TV film
- 19.30 TVD Stičišče
- 19.50 Helzacomic - humoristična oddaja
- 20.30 Pri Belem konjičku - opereta
- 22.40 TVD Vse danes
- 22.50 Možje Raf - TV film
- 23.30 Zdravnik in pacient - medicinska rubrika

zasebne postaje

- CANALE 5**
- 8.40 Alice - TV film
 - 9.10 Flo - TV film
 - 9.40 I trafficanti - film
 - 11.35 Campo aperto
 - 12.40 Il pranzo è servito - kviz
 - 13.30 Anteprima
 - 14.10 I due colonelli - film
 - 16.10 Frebie & Beam - TV film
 - 17.10 Big Bang
 - 18.00 Record - športna rubrika
 - 19.30 Zig Zag - kviz
 - 20.30 Gran Hotel - variete
 - 23.00 Premiere
 - 23.50 Šport
 - 00.50 Chicago Story - TV film
- RETEQUATTRO**
- 8.30 Mi benedica padre - TV film
 - 9.00 Destini - TV novela
 - 9.40 Lucy Show - TV film
 - 10.00 Con quale amore, con quanto amore - film
 - 12.15 I Ropers - TV film
 - 12.45 L'isola delle mille avventure
 - Evelin e la magia di un sogno d'amore - risanka
 - Lo strano mondo di Minù - risanka
 - 14.15 Destini - TV novela
 - 15.00 Piume e paillettes - TV novela
 - 15.40 Retequattro per voi
 - 16.00 Simone e Laura - film
 - 17.20 Lucy Show - TV film
 - 17.50 I Ropers - TV film
 - 18.20 Ai confini della notte - TV film
 - 18.50 I Ryan - TV film
 - 19.50 Febbre d'amore - nadalj.
 - 20.30 Gli avvoltoi hanno fame - film
 - 23.15 Prigionieri dell'Antartide - film
 - 00.45 Agenzia UNCLE - TV film
- ITALIA 1**
- 9.10 Quella casa nella prateria - TV film
 - 10.00 Fantasilandia - TV film
 - 10.50 Operazione ladro - TV film
 - 11.45 Quincy - TV film
 - 12.40 La donna bionica - TV film
 - 13.30 Help - kviz
 - 14.15 Šport

- 16.00 Bim Bum Bam
- Il tulipano nero - Le avventure della dolce Katy - L'incantevole Creamy - risanke
- 18.00 Musica è
- 19.00 Gioco delle coppie - kviz
- 19.30 Happy Days - TV film
- 20.00 Kiss me Licia - risanka
- 20.30 Supercar - TV film
- 21.30 Streehawk il falco della strada - TV film
- 22.30 Automan
- 23.30 Grand Prix
- 00.30 DeeJay Television
- TELEPADOVA**
- 13.00 L'incredibile Hulk - TV film
- 13.45 Weekend
- 14.40 Šport
- 17.30 Il magico mondo di Gigi - risanka
- 18.00 Trasformer - risanka
- 18.30 Il ritorno dell'uomo tigre - risanka
- 19.00 Peline Story - risanka
- 20.00 Trasformer - risanka
- 20.30 Ator l'invincibile - film
- 22.20 Arabesque - TV film
- 00.30 Chips - TV film
- TRIVENETA**
- 6.00 L'incorreggibile - film
- 7.30 Amore spionaggio - film
- 9.00 Risanka
- 9.30 Dokumentarec
- 12.20 Weekend
- 14.30 Attraversando l'Arrizona - film
- 16.30 TV film
- 17.00 Družba preprog
- 20.30 Ho creato una stella - film
- 1.00 Horoskop
- 1.10 Film
- TELEFRIULI**
- 14.30 Šport
- 16.30 Astroganga - risanka
- 17.00 Victoria Hospital - nadalj.
- 17.30 Povra Clara - TV film
- 18.30 I cercatori d'oro - TV film
- 19.30 Andrea Celeste - TV film
- 20.30 L'ispettore Bluey - TV film
- 22.45 Film

radio

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20-8.00 Dobro jutro po naše: Koledarček - (7.40) Pravljica za dobro jutro - Narodnozabavna glasba; 8.10 Almanah: Kulturni dogodki; 8.40 - 10.00 Glasbeni mozaik: Slovenska popevka - Lahka glasba; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 - 13.00 Pisani listi: Poljudno čtivo - Sestanek ob 12.00 - Lahka glasba; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Čas in prostor: Zaposlenost in nezaposlenost mladih, nato: Glasbene skice; 15.00 Otroški kotiček: »Skrito - odkrit«, nato: Swing-time; 16.00 Zbornik Diskografija Slovencev v Italiji; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Dramska vetrovnica: Janez Povše - »Za plačilo ti prinašam slovo«. Ljubezenska kriminalka; 18.40 Glasbena priloga.

RADIO KOPER (Slovenski program)

6.30, 7.00, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme - prometni servis; 6.45 Cestne informacije; 7.30 Jutranji servis; 8.00 Zaključek; 13.00 Kruh in sol Radia Koper; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik, Pesem tedna; 17.00 Microchip; 17.15 Zamejska reportaža; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER (Italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijske vesti; 6.00 Jutranji glasbeni program; 6.30 Koledar; 7.00 Dobro jutro v glasbi; 9.03 Ultra light; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.35 Prost vstop; 11.00 Gulp; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 12.35 Pičice na i; 14.35 Popoldanski program; 14.45 Športna rubrika; 15.45 Glasbeni weekend; 16.55 Pismo iz...; 17.00 Disco magic; 17.32 V dvojje je bolje; 18.00 Bili so poznani; 18.32 Vse iz New Yorka; 20.00 Zaključek programov.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.05 Zeleni val - jutranji program; 9.00 Zeleni val - weekend; 10.15 Black-out; 11.00 Odprti prostor; 11.10 Glasbena srečanja; 11.43 Magična svetilka; 12.26 Zgodovinske osebnosti: Eleonora Duse; 13.25 Master; 14.29 Radijska priredba; 15.03 Varietà Varietà; 16.30 Doppio gioco; 17.30 Autoradio; 18.00 Obektiv Evropa; 18.30 Musicalmente; 19.20 Uno studio per voi; 20.00 Black-out; 20.40 Smo tudi mi; 21.03 »Z« kot zdravje; 21.30 Giallo sera; 22.27 Ma ora verranno le stelle - variete; 23.05 Telefonski poziv; 23.28 Nočni program - zaključek programov.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 17.30, 19.30 Poročila; 6.00 Tri-deseta leta; 8.05 Šola in vzgoja: otroštvo, kako in zakaj; 8.45 Tisoč in ena popevka; 9.06 Programi pristopanja; 11.00 Long Playing Hit; 12.45 Hit Parade Uno; 15.00 Cavalcare la tigre - radij, priredba; 15.50 Hit Parade; 17.02 Tisoč in ena popevka; 17.32 Cheri - radij, priredba; 19.15 Glasbeni program; 19.50 Eccetera e Cetra; 21.00 Simf. koncert - dirigent Herbert von Karajan; 22.50 Eccetera e Cetra; 23.28 Nočni program - zaključek programov.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 22.00 Poročila; 6.45 Prometne informacije; 7.25 Dobro jutro, otroci; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Pionirski tednik; 9.05 Sobotna matineja; 10.05 Pojte z nami; 10.25 Lahka glasba; 11.05 S poti po Jugoslaviji; 11.30 Srečanja republik in pokrajin; 12.05 Na današnji dan; 12.10 - 14.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 14.05 Glasbena panorama; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 - 15.25 Popoldanski mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak in EP; 17.00 Znanjepolitični magazin; 18.00 Škaltica z godbo; 18.30 Mladi mladim, Jesenska serenada; 19.35 Za naše najmlajše; 19.45 Minute z ansamblom Milana Ferleža; 20.00 Slovincem po svetu; 22.20 Iz naših sporedov; 22.50 Literarni nokturno.

II. PROGRAM

6.00 Jutro na drugem programu; 8.00 Sobota na valu 202; 13.00 Od enih do sedmih - Sobotne pobude; 19.00 Radijski dnevnik (prenos I. programa); 19.25 - 23.00 Sobotni disko klub.

III. PROGRAM

19.35 Jugoslovanski feljton; 20.00 Letošnje slavnostne igre v Bayreuthu - otvoritvena predstava: Richard Wagner: Tannhäuser; 23.25 V nočnih urah; 23.45 Lirični utrinki; 23.50 - 24.00 Nočni akordi.

DOMA
IN V SVETU
DOBRO POZNAN
SLOVENIJALEs

ITAL PETROLI srl

TRST - Str. di Fiume 216 - Telefon 040/941441 - 941442

prodaja raznovrstnih goriv za ogrevanje:
kerozin, plinsko olje, lahko kurilno olje, premog, drva

CISTERNE - PEČI - GORILNIKI - SONČNI KOLEKTORJI
MONTAŽA IN VZDRŽEVANJE INSTALACIJ

GROZDJE ZA VINO

SUPERORTOFRUTTICOLO - Trg Cagni 1
(zadnja postaja št. 19) TELEFON 81-03-21

SAMO IZBRANO BELO IN ČRNO GROZDJE

Pričetek kulturne sezone v Gorici

Makedonci v Kulturnem domu Spacalove slike v palači Attems

Kulturna sezona se danes v Gorici odpre s kar dvema pomembnima prireditvama na katerih smo Slovenci na en ali drugačen način direktno zainteresirani. V palači Attems bo ob 18. uri slavnostna otvoritev razstave del tržaškega slovenskega slikarja Lojzeta Spacala. V Kulturnem domu pa bo ob 20.30 otvoritev letošnje sezone z nastopom makedonskih pevcev, plesalcev in godbenikov društev Kočo Racin. Za prireditve je poskrbela Zveza slovenskih kulturnih društev.

Gre torej za pomembna dogodka, ki jima velja posvetiti največ pozornosti v naši današnji kroniki. Lojzeta Spacala dobro poznamo tudi v Gorici. Pri nas je razstavljal že večkrat. Najbrž doslej najbolj pomemben in tudi najbolj številčen stik med našo publiko in umetnikom je bil pred nekaj leti, ko je ZSKD v Avditoriju priredila večer predvajanja prelivajočih se diapozitivov, kjer je nabito polna dvorana vendarle razumela umetnikova likovna dela. Takratno prireditev je podprla tudi goriška občinska uprava in čuli smo lep kritični prikaz umetnikovega dela v obeh jezikih.

V palači Attems pa je za sedanjost razstavo poskrbela goriška pokrajinska uprava. Katalog, gre sicer za

tistega, ki so ga izdali to zimo v Pordenonu, je napisan v italijanščini, slovenščini in nemščini. V Gorici bo razstava odprta dva meseca, na njej bo razstavljenih nad 150 Spacalovih del, ki nam bodo pokazale prerez njegovega umetniškega ustvarjanja in razvoja.

V Kulturnem domu pa se bo pričela bogata sezona prireditev od katerih so nekatere že najavljene. Makedonci so bili pri nas že marsikdaj. Tako v gosteh pri slovenskih društvih kot na tekmovanju Seghizzi in tudi na folklornem festivalu. Bogastvo njihove folklorne in pesni je torej znano tako slovenski kot italijanski publiko pri nas. Tokrat prihajajo k nam v goste na povabilo ZSKD, ki na tak način odpre svojo sezono in istočasno sezono gostovanj v Kulturnem domu. Seveda si želimo, da bi bil danes zvečer Kulturni dom poln, kot je že bil marsikdaj, še zlasti letos spomladi.

Sicer pa so že napovedane tudi druge prireditve v Kulturnem domu. Slovensko stalno gledališče bo tu imelo svoje redne abonmajske predstave. Tako kot doslej ob nedeljah popoldne ter ob ponedeljkih in torkih zvečer. Kmalu prično z nabiranjem abonmajev, saj bo prva predstava že ko-

nec oktobra. Predvideno je, da bo sta do konca koledarskega leta še dve abonmajske predstavi, poleg tega pa še ena otroška matineja. Prav tako bo Glasbena matica priredila v Kulturnem domu nekaj koncertov. Za uporabo prostorov, tako velike kot male dvorane, so se že javila nekatera društva. Prirejenih bo tudi nekaj razstav. Kot je znano se upravni odbor Kulturnega doma spominja tudi počastiti obletnico odprtja in tako bomo konec novembra imeli nekaj pomembnih prireditev. Pomemben bo koncert orkestra zabavne glasbe ljubljanske televizije Big Band. Seveda pa bo v Kulturnem domu v sezoni tja do prihodnjega poletja še precej kakovostnih prireditev.

Rajonski svet v Štandrežu

Rajonski svet v Štandrežu se bo ponovno sestel v sredo, 16. oktobra, ob 20. uri. Tudi tokrat bodo razpravljali predvsem o javnih delih v Štandrežu. Na sejo je predsednik povabil odbornika za javna dela Maria Del Bena ter občinska funkcionarja tehničnega urada inž. Spanoja in geometra Rep.

Včeraj preizkus odpornosti novega mosta čez Vipavo

Novi most nad Vipavo je že nared, od včeraj pa je tudi uradno pripravljen na otvoritev, saj so uspešno opravili vsa potrebna merjenja in preizkuse odpornosti mostu. Včeraj dopoldne so namreč v rednih presledkih pripeljali na most pet tovornjakov (na našem zgornjem posnetku) s skupno težko 185 ton. Le-te so postavili na najbolj kritične točke mostu, da je bila obremenitev maksimalna in s tem je bil opravljen preizkus v najslabših okoliščinah. Precizne aparature so zmerile nihanje mostu, ki je bilo v predvidenih in potrebnih mejah. Nosilni stebri, ki so zasajeni 22 metrov pod gladino Vipave so torej zdržali obremenitev in ni sedaj nobene ovire več, da ne bi most

oz. celoten odsek državne ceste št. 55 med Rupe in Gabrjami izročili svojemu namenu. Zaključena so torej vsa dela na tej pomembni prometnici in to v predvidenem roku. Obeta se odprtje že v prihodnjem tednu.

Zimski vozni red vlakov na goriški postaji

Odhodi za Trst: 0.03 G; 0.35 G (ne vozi ob praznikih); 6.17 G; 7.15 R (ne vozi ob praznikih); 7.47 G; 8.25 R; 9.29 R; 10.40 B; 10.46 G; 13.44 R; 14.27 G; 16.03 R; 16.55 G; 18.29 G; 19.02 V; 20.14 G; 21.55 R; 22.19 G. Odhodi za Videm: 0.04 G; 6.04 G; 6.49 R; 7.16 G; 8.02 R; 11.13 G; 13.00 R (vozi samo ob petkih) 14.12 G; 14.39 R; 15.25 G; 17.45 G; 18.15 B; 18.28 R (ne vozi ob praznikih); 19.03 G; 20.02 —R; 20.53 G; 21.43 R.

Odhodi za Novo Gorico: 8.10 G; 16.42 G.

Prihodi iz Trsta: 0.01 G; 6.02 G; 6.47 R; 7.10 G; 8.00 R; 11.12 G; 13.25 R; 14.10 G; 14.38 R; 15.23 G; 17.42 G; 18.14 B; 18.27 R (ne vozi ob praznikih); 18.58 G; 20.00 R; 20.52 G; 21.42 R.

Prihodi iz Vidma: 0.02 G; 5.34 G (ne vozi ob praznikih); 6.15 G; 7.14 R (ne vozi ob praznikih); 7.45 G; 8.24 R; 9.28 R; 10.34 G; 10.39 B; 13.42 R; 14.25 G; 16.02 G; 16.54 G; 18.25 G; 19.00 V; 20.13 G; 21.53 R; 22.17 G.

Prihodi iz Nove Gorice: 10.00 G; 18.47 G.

B: brzovlak; V: ekspresni; R: direktni; G: krajevni.

Oproščen študent

Deset dni je sedel za zapahi. Včeraj pa so ga goriški sodniki oprostili, pa čeprav so ga obdolževali hudih prekrškov nad zakonom. 21-letni visokošolec Giulio De Liso iz Ronk, je pred desetimi dnevi v Ronkah okra del mladostnega fantiča. Odvzel mu je moped, pet tisoč lir, prisilil ga je, da je šel v stransko cesto. Sodnik ga je dal zapreti in ga obtožil hudih prekrškov. Sodili so mu po hitrem postopku, sodniki pa so ga, kot že povedano, oprostili.

razna obvestila

Člani otroškega in mladinskega zbora Oton Zupancič v Štandrežu so vabljeni na prvo vajo, ki bo v Domu Andreja Budala, v ponedeljek, 14. oktobra, ob 15.30.

V pokritem bazenu na Rojcah bo tudi letos tečaj za potapljače, ki ga prireja združenje Gorizia nuoto. Vpisujejo ob ponedeljkih, sredah in četrkih od 16. do 20. ure v pisarni bazena. Do 31. oktobra.

kino

Gorica

VITTORIA 17.30—19.45—22.00 »Perfect.« John Travolta.

CORSO 16.45—22.00 »Mad Max, oltre la sfera del tuono«. Tina Turner. Istočasno z drugimi italijanskimi mesti.

Trst

EXCELSIOR 18.00—22.00 »Scuola guida«.

COMUNALE 18.00—21.00 »Amadeus«.

Novi Gorica

SOČA 18.00—20.00 »Veličastni«.

SVOBODA Danes zaprto.

DESKLE 19.30 »Ni problemov z Lepo Breno«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Provvidenti, Travnik 34, tel. 84972.

POGREBI

11.00 Maria Polo vd. D'Angelo iz mrliške veže videmske splošne bolnišnice na glavno pokopališče; 13.30 Ana Cijan vd. Kovic iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Sovodnje.

KPI - sindikati o prosti coni

O goriški prosti coni katere zakon zapade letos 31. decembra je v tem času precej govora. Pisali smo že o stališču sindikalne zveze CGIL ter tudi o tem, da je komunistični senator Battello, skupno z drugimi, že pripravil nov zakonski osnutek. O tem je bil govor na sestanku med zastopstvom enotne sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL in pokrajinskim tajništvom komunistične federacije. Oboji so izrazili mnenje, da mora prosta cona ostati, in da je treba sedanj zakon izboljšati. S stiki bodo nadaljevali.

Jutri koncert Lorenz-Šček

Jutri, 13. t.m., ob 17.30 bo v Katoliškem domu v Gorici komorni koncert violinista Tomaža Lorenza in pianistke Alenke Šček - Lorenz.

Tomaž Lorenz je član svetovno znane Tria Lorenz iz Ljubljane in se posveča tudi samostojnim nastopom, doma in v tujini. Študiral je na ljubljanski Akademiji za glasbo in se izpopolnjeval v Rimu, Sieni in Budimpešti. Tudi Alenka Ščekova je dokončala študij glasbe na ljubljanski Akademiji in ima za sabo bogato koncertno dejavnost.

Program nedeljskega koncerta obsega Mozartovo sonato za violino in klavir v B duru K 454, Schumannovo sonato za violino in klavir v a-molu Primoža Ramova Ekstrema (samo za violino) in Dvoržakove Romantične skladbe, op. 75.

Razčlenjena razprava v občinski skupščini V Novi Gorici marsikdaj kritično o izvajanju osimskih sporazumov

V analizi izvajanja osimskih sporazumov med Jugoslavijo in Italijo ob 10-letnici podpisa teh dokumentov dvostranskih in mednarodnih razsežnosti, politični organi in delegatska skupščina Nove Gorice poudarjajo, da Osimu ohranja svojo politično aktualnost in veljavnost. Toda sedaj ni čas za ponavljanje pomena osimskih sporazumov, ampak zlasti prilika za pregled in razčlenitev tistih določil, ki še niso bila izpolnjena. V Novi Gorici so za takšno analizo pristojni zato, ker ta občina med vsem območji ob jugoslovansko-italijanski meji največ prispeva za poglabljanja duha in izpolnjevanje posameznih določil. Kritična misel in beseda v Novi Gorici veljata italijanski vladi in državi, ki deset let po Osimu še nista zagotovili pravične in popolne zakonske zaščite za slovensko narodnostno skupnost v Italiji. Zaostajanje in zamude niso opravilne tudi zaradi tega, ker so zagotovila o sprejetju zaščitnega zakona dale najvišje osebnosti italijanske države, med njimi tudi predsednik vlade Craxi. O tem bodo delegati iz novogoriške občine odločno spregovorili na zasedanjih zborov skupščine (parlament) Slovenije, ki bodo v torek 16. oktobra obravnavali poročilo o uresničevanju osimskih sporazumov. Toda kritike iz Nove Gorice so na-

slovljene tudi na razne jugoslovanske organe, ki bi se morali ukvarjati z izvajanjem osimskih sporazumov. Zlasti na zvezni ravni se včasih pojavljajo togosti in ravnodušnost. V Beogradu, menijo v Novi Gorici, bi morali sistematično in sprotno spremljati problematiko in izvajanje posameznih določil iz sporazumov in za to tudi zagotavljati sredstva. Sedaj je tako, da morajo razne objekte graditi predvsem s sredstvi občin ali kvečjemu republike Slovenije. Malo je znano, da so strukture in naprave na mednarodnem mejnem prehodu Vrtojba zgradili po večini z denarjem iz novogoriške občine, združeno delo iz te občine pa je dalo tudi denar za zgraditev nadstrešnice na mejnem prehodu za osebni promet v Erjavčevem drevoredu v Novi Gorici. V Novi Gorici nadalje kritizirajo ovire, ki nastajajo na raznih mestih in so očitne tudi v zakonih in drugih predpisih, ki urejajo gospodarstvo in zunanjetrgovinski režim. Ti predpisi naj bi ovirali specifične možnosti in potrebe ob meji, tako da blagovne izmenjave med obmejnimi področji obeh držav upadajo (letos bodo za okoli 30 odstotkov nižje kot lani); zmanjšujejo se izmenjave po meddržavnih sporazumih; ni pa tudi uspehov na področju industrijske kooperacije med obmejnimi območji Jugoslavije in Italije.

V Novi Gorici nadalje kritično ugotavljajo, »da s strani zveznega izvršnega sveta v Beogradu ni nobene aktivnosti za gradnjo avtocest predvidenih po osimskih sporazumih«. Zelo počasi se uresničuje sporazum o skupni obrambi pred točo v obmejnih krajih in zaradi tega nastaja vsako leto okromna škoda v kmetijstvu. Glede aktivnosti za uresničitev plovne poti Tržič - Gorica - Ljubljana pa menijo, da tega projekta še dolgo ne bo mogoče uresničiti in zaradi tega naj bi z deli pri pripravljanju dokumentacije za to pot prenehali. Vprašujejo tudi zakaj italijanska država še ni vrnila kulturnih dobrin in arhivov z ozemlja, ki sedaj sodijo pod Jugoslavijo. V Novi Gorici z zaskrbljenostjo spremljajo napovedi o tem, da bodo blizu Gorice zgradili jez na reki Soči. Bojijo se, da bi s tem spremenili značaj reke, saj bi jezero segalo do hidroelektrarne Solkan in Soča tako ne bi bila več tekoča reka. Sicer pa projekta o jez pri Gorici pristojnim novogoriškim organom še niso uradno predstavili.

Kar zadeva poročilo o uresničevanju Osima v Novi Gorici slednjič opozarjajo, da bi morali v njem oceniti tudi težave, ki so nastale pred leti, ko je jugoslovanska vlada uveljavila depozit.

MARJAN DROBEŽ

Planinci na izletu na Vrhniki v Rakovem Škocjanu in Bistri

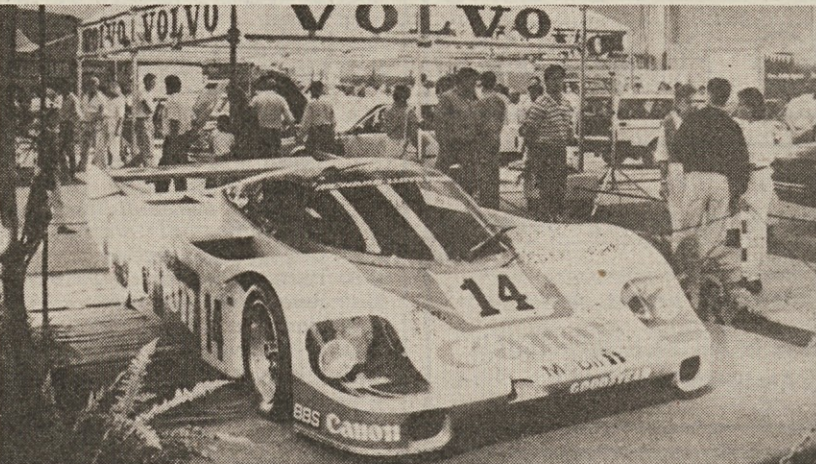

Goriški planinci so prejšnjo nedeljo bili na izletu v Rakovem Škocjanu, na Vrhniki in v gradu Bistra, kjer so si ogledali zbirke Tehniškega muzeja Slovenije; zvečer pa so imeli prijetno srečanje s člani PD Vrhnika. Pri ogledu Rakovega Škocjana je planince vodil prof. Peter Habič; boljšega strokovnega vodiča si ni mogoče pričakovati. Že v dopoldanskem

času se je goriški skupini pridružila delegacija vrhniških planincev, ki je zatem odlično skrbela, da je obisk na Vrhniki z ogledom Cankarjeve hiše na Klancu in nato muzeja v Bistri in še srečanje zvečer potekalo točno in v najlepšem redu.

Goriški planinci, bilo jih je nad 50, so položili tudi cvetje pred Cankarjev spomenik na Vrhniki.

Avtomobilska razstava samo še danes in jutri

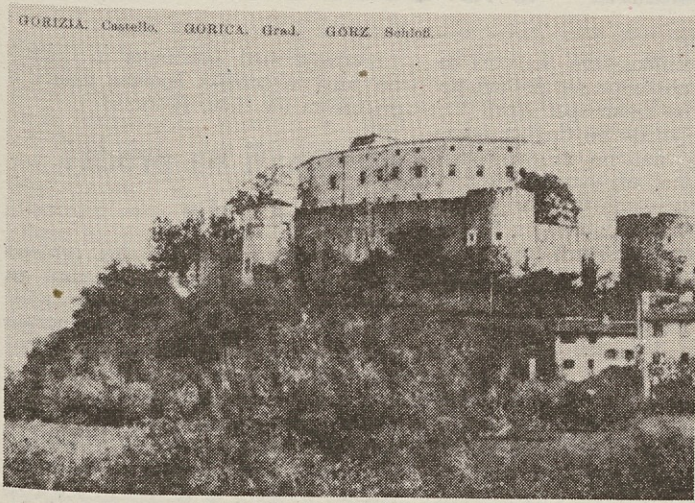
Zanimanje za 5. razstavo Motor Expo Racing, ki je od prejšnjega petka odprta na razstavišču ob ločniškem mostu, ne popušča, čeprav se prireditve že bliža koncu. Zaključila se bo namreč jutri zvečer.

Na sejmišču je bilo vse dni v večernem času zelo živahno. Medtem ko se odrasli radi sprehodijo med za-

res številnimi razstavljenimi avtomobilskimi modeli, motorji ter čolni in celo letali, se mlajši raje usmerjajo na prostor, kjer se vrstijo različna tekmovanja v spretnostni vožnji, kartingu itd. Precej teh prireditev je že mimo, vendar program še ni povsem izčrpan in bomo marsikaj lahko videli še danes in jutri, ko bo sejmišče odprto od 10. do 22. ure.

Zanimive ugotovitve v knjigi Livia Tomasija

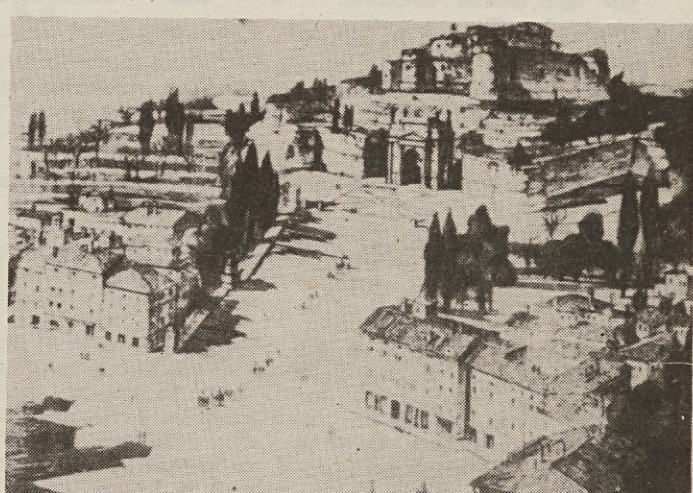
Kako so po prvi vojni obnavljali goriški grad

Goriški grad, avstrijska vojašnica, tik pred prvo svetovno vojno, leta 1912

Tako si je slikar I. Albertini zamišljaj goriški grad in mesto v letu 1807

Takšno monumentalno stopnišče so si zamišljali fašistični arhitekti sredi dvajsetih let

MARKO WALTRITSCH

Pred leti sem pregledoval Kolarjeve Goriške matice in goriške Mohorjeve družbe, ki so pri nas v Gorici izhajali v dvajsetih in tridesetih letih našega stoletja. Spominjam se, da sem med tolikimi objavljenimi slikami ostal za nekaj trenutkov s pogledom na risbi, ki je kazala, kako so si arhitekti in urbanisti fašistične dobe zamišljali obnovo goriškega gradu. Na grajskem griču so hoteli urediti spomenik zmagi, s kostnico padlim v prvi svetovni vojni. Nameravali so porušiti nekaj starih stavb na Travniku ter na njihovem mestu zgraditi široko stopnišče, ki bi se vzpenjalo do gradu, ki so ga nameravali obnoviti. Tik pred gradom naj bi bili zgradili slavolik, vse naokrog pa bi pokopali posmrtno ostanke italijanskih vojakov. K sreči je ta namera arhitektom in urbanistom fašističnega kova izpodletela. Kostnice so zgradili na Oslavju in v Redipuglii ter v Korbaridu. Grad so sicer obnovili, Travnik pa je ostal tak kot je bil pred prvo vojno, pa čeprav so morali hiše popraviti, ker so bile zadete od granat med prvo svetovno vojno. Travnik ter grajski grič sta ostala takšna kot sta bila prej, takšna kakršna ju vidimo še danes.

Goriški primer ni bil osamljen v prenapeti, imperialni preobrazbi države za katero so se zavzemali Mussolini in njegovi kulturniki. Dovolj je, da se ozremo širše po Italiji pa bomo to ugotovili. Spominjam se, da je bil pred nekaj leti v neki tržaški reviji objavljen celoten načrt preobrazbe mestnega jedra Trsta. Tam okrog starega rimskega amfiteatra so fašistični arhitekti nameravali podreti vse stare stavbe ter tudi v Trstu zgraditi široko stop-

nišče do gradu in Cerkve sv. Justa, vse naokrog pa vrsto stavb, ki naj bi opominjale na cesarski Rim. Nekaj takega so se sicer že lotili. Podrli so nekaj stavb in v neposredni bližini rimskega gledališča zgradili nekaj stavb v stilu takratne dobe. Tudi Gorica se ni temu izognila. Dovolj je, da pogledamo stavbe ob takrat, sredi tridesetih let, odprti Ulici Roma. Stavbe so zgrajene v stilu, ki spominja na antični Rim. Tako je bilo tudi drugod širom po Italiji. Niso pozabili niti na ceste izven naselij. Ko so gradili nove ceste so, še zlasti v naših krajih, ob njih zasadili ciprese. Tako naj bi dali toskanski videz naši pokrajini.

Vse to se je dogajalo v času, ko je bila tudi arhitektura podvržena političnim sanjam cesarskega navdajenega diktatorja. Pri nas je prihajalo do izraza tudi to, da so na tak način hoteli izmaličiti prejšnjo urbanistično podobo naših krajev. Podlegel jim je tudi marsikateri tujajšnji arhitekt, samo da bi se dobrikrat takratni oblastem.

Kako je potekala obnova goriškega gradu? O tem podrobno piše Livio Tomasi, avtor študije o tem vprašanju, ki je izšla v razkošno opremljeni knjigi v založbi Goriške hranilnice. Naslov knjige je »La selezione dei beni culturali: Il restauro del Castello di Gorizia«, kar daje slutiti, da bo hranilnica izdala še kako knjigo s podobno tematiko. Po uvodnih besedah predsednika uprave sveta kreditnega podjetja dr. Antonia Tripanija lahko preberemo uvod arhitekta Amedea Bellinija, docenta na politehnični šoli v Milanu. Očitno gre za diplomsko delo Livia Tomasija. Knjiga je bogato ilustriрана ne le z reprodukcijami starih slik na katerih vidimo goriški grad, marveč tudi z bogato dokumentacijo o obnovi gradu, raznimi načrti, kot tudi s fotografijami zunanosti in

notranjosti te vsem Goričanom priljubljene stavbe.

Med slikovnimi reprodukcijami je seveda tudi to o nameravani preureditvi Travnika in grajskega griča, o čemer sem pisal v začetku članka.

Prav okrog te obnove gradu in ureditve grajskega griča je največ govora v knjigi. Nič čudnega, saj je avtor našel veliko doslej neznanih in tudi publicistično neuporabljenih dokumentov, načrtov, pisem, ki jih je našel tako v goriških kot v tržaških, rimskih in še drugih arhivih.

Po prvi svetovni vojni je bila Gorica zelo poškodovana. Več kot leto dni, od junija 1915 do avgusta 1916 so nanjo padale granate italijanskih topov, ki so bili na Kalvarji ali na kraškem pobočju nad Sovodnjami. Po zavzetju s strani Italijanov v začetku avgusta 1916 pa so tja do kobarškega prodora nanjo streljali avstrijski topovi, ki so bili postavljeni le nekaj kilometrov stran od mesta na črti Vrtojba - Stara gora - Škabrijel. Največ hudega so stavbam v mestu povzročile italijanske granate, kar imamo dokumentirano v številnih fotografijah iz prvega vojnega obdobja. To je bilo tudi razumljivo, saj so bili italijanski topovi v prvi fazi vojne na boljših strateških točkah kot avstrijski v drugi fazi bojeve okrog Gorice. Kar ni uničil prvi je dokončal drugi. Grad, ki je bil pred vojno avstrijska vojašnica in potem tudi nekaka komanda, so zadele tako italijanske kot kasneje avstrijske granate.

Po vojni se je obnova pri nas pričela zelo počasi. Dokler ni bila podpisana rapalska pogodba med Italijo in državo SHS italijanska vlada ni kdove kaj skrbela za obnovo. Šele kasneje je do tega prišlo, vendar na zelo počasen način. Obnova je potekala več let. Tako je bilo tudi v goriškem gradom. Kot izhaja iz do-

kumentacije objavljene v Tomasijevi knjigi so se nekateri Goričani zavzeli že od vsega začetka, da se grad obnovi in da se v tej akciji skuša ugotoviti marsikaj kar je bilo v prejšnjih stoletjih dodano prvotni stavbi.

Iz znanih podob in slik goriškega grada iz prejšnjih stoletij se da ugotoviti, da je prvotna stavba doživela veliko sprememb. Zадnje v prejšnjem stoletju, ko so Avstrijci nekdanjo plemiško stavbo spremenili v vojašnico in tudi v zapor. Pri tem bo zelo prav, da se spomnimo, da v gradu v času med letom 1914 (ko je Avstro-Ogrska vstopila v vojno proti Srbiji) pa tja do srede leta 1915 (ko je v vojno vstopila Italija) je bilo v temnih goriškega gradu zaprtih zelo veliko slovenskih liberalnih rodoljubov in voditeljev (od Andreja Gabrščka do dr. Alojzija Franka pa do dr. Alojzija Gradnika in še več drugih; nekaj stotin teh političnih ujetnikov so iz tega goriškega zopora prepeljali v ljubljanske zapore). Goriški grad so zgradili Goriški grofje, močna plemiška družina, ki je pri nas in tudi drugod vladala v soglasju s Habsburžani. Ko so Goriški grofje leta 1500 izumrli je njihovo lastnino prevzela habsburška dinastija. S kratkim enoletnim predsedkom v prvi gradiščanski vojni v začetku 16. stoletja, ko je goriški grad zavzel beneški vojskovodja Bartolomeo D'Alviano, je bil grad vedno v posesti Habsburžanov. Do dogodka med in po prvi svetovni vojni.

Goričanom, ki so hoteli obnoviti grad in stare stavbe na griču so oporekali nekateri prenapeti nacionalisti, kasneje fašisti. Tako v Gorici kot v Trstu in Rimu. Nočemo s tem reči, da so bili tisti Goričani, ki so hoteli ohraniti prvotni videz gradu filovavstrijci. Nikakor ne. Bili so pošteni goriški Italijani, ki so si

želeli prihod Italije v naše kraje. Niso pa se hoteli odpovedati večstoletnim tradicijam. Drugi, med temi veliko prišlecev, pa je hotelo dati mestu čisto novo podobo. Tudi arhitektonsko ne bi to smelo spominjati na Srednjo Evropo in na nekdanjo Avstrijo.

V Tomasijevi knjigi prihaja do izraza ta dvojni pogled na stvar. Do izraza prihaja pompoznost izražanja imperialno nastrojenih nacionalistov in fašistov, pa čeprav je šlo za priznane intelektualce in umetnike. Do izraza prihaja sovraštvo do vsega, kar ni bilo italijansko. Prihaja tudi na dan laž, da ni nikjer v dokumentih omenjeno, da so goriški grad zadele najprej italijanske, šele kasneje avstrijske granate. Grad naj bi bil po pisanju takratnih funkcionarjev porušili le Avstrijci.

No, končno so se strokovnjaki domenili. Grad so obnovili. Upoštevali so nekaj kar jim je uspelo odkriti med obnovitvenimi deli. Čeprav niso izvedli prvotnega načrta o velikem stopnišču s Travnika na grad pa so vendarle stavbo precej izmaličili. Že res, da so odstranili marsikaj nevšečnega, kar so napravili v zadnjem petdesetletju Avstrijci, vendar pa ima grad dandanes skoro enako podobo, kot jo je imel pred prvo vojno. Na grad, ki stoji na griču sredi mesta, na utrdbo, ki je tam stala že v letu 1.001, ko jo je cesar Oton III. dal oglejskemu patriarhu s pogodbo v kateri je napisano, med drugim: »... villas quae, scilicet lingua, vocatur Gortia...« (tudi to je v knjigi, o kateri pišemo pravilno in pošteno napisano) pa smo Goričani ponosni. Radi ga imamo. Zaradi tega, vsakokrat ko se iz furlanske ravnine, iz tržaške smeri ali iz Vipavske oziroma Soške doline vračamo proti Gorici, zadovoljni ugotovimo, da je še vedno tam, ponosen vrh našega griča.

Še o poletnih počitnicah goriških dijakov

Z avtom v Kapadokijo, z vlakom pa v Edinburgh

FABIO GERGOLET

Danes bomo zaključili kratko predstavitev o izbiri počitnic naše goriške mladine. Tokrat nam bodo o njihovih izkušnjah govorili Igor Juren z Poljan ter Marko Komel in Igor Devetak iz Gorice. Prvi je z avtomobilom obiskal Turčijo, Marko in Igor pa sta šla z vlakom v Veliko Britanijo in Irsko. Najprej nam je o svoji izkušnji govoril Igor. Vprašali smo ga:

»Zakaj prav v Turčijo?«

»Zamisli sicer ni bila moja, prijatelj Edi Gergolet se je odločil za Turčijo, poleg mene pa sta se mu pridružila še Boris Gergolet in Jordan Ferletič, oba iz Doberdoba. Odšli smo z dvema avtomobiloma, fiat ritmo in dyano, ker smo se počutili tako bolj sigurni v primeru kakšne nesreče ali okvare.«

»Do katere nesreče je seveda prišlo?«

»Jasno, saj veš kako je ko je človek raztresen in raje občuduje lepote okolice (beri: ženske obline) kot da bi pazil na cesto. Tako je bil turški avtobus v trenutku blizu, veliko preblizu in tudi še kar trd je bil, zato je moral moj avtomobil romati v mehanično delavnico. Škoda je bila precejšnija, vendar so mi trije domačini v enem dnevu vse popravili. Bil je to pravi čudež, saj so bili brez kateregakoli orodja, če izvzamem nekaj kladiv in klešč, in normalno brez rezervnih delov.«

»Istanbul in nasplošno Turčija slovi po tem, da so tam denarnice v hudi nevarnosti in tudi nasilnih o-

Igor Devetak in Marko Komel na terasi Eifflovega stolpa v Parizu

prijemov do tujcev ne manjka. Kako si ti to doživljal?«

»Pred odhodom sem res slišal čudne stvari o Turkih, mogoče je bil podzavestno prav ta eden izmed razlogov, ki nas je pripeljal do tega, da smo šli kar vsi štirje skupaj. Vendar nisem nikoli naletel na nobeno težavo, nihče ni bil z menoj nasilen in nasplošno sem dobil občutek, da so domačini zelo prijazni. Kar se tiče ljubezni do tujih denarnic, mislim, da te strasti ne manjka niti pri nas, zato je govor o tem odvečen.«

»Izmed vseh krajev, ki si jih v Turčiji obiskal, kaj ti je bilo posebnost?«

»Težko je postaviti pravo lestvico. Ne morem namreč mimo ugotovitve, da je Istanbul mesto v katero se lahko res zaljubiš in kjer lahko ostaneš tudi mesec dni. Tudi Kapadokija je edinstven primer kjer so ljudje še do pred par desetlet-

jih živeli v jamah. Prav tako ne morem pozabiti na Pamukkale kjer so slapovi iz apnenca ali na turške obale sredozemskega morja. Skratka, povsod je lepo in ni res, da je najlepše doma.«

Vlak je nedvomno eden izmed najbolj uporabljenih prevoznih sredstev, saj je (ponavadi) hiter in poceni. V Evropi imajo možnost posebnega popusta na vlakih tisti, ki še niso dopolnili 26. leta starosti. Leti namreč lahko kupijo karto Inter Rail (ta stane 250 tisoč lir) za vlake s katerimi se mesec dni vozijo po vsej Evropi, razen v Albanijo in vse vzhodnoevropske države, z izjemo Romunije in Madžarske, ter v Maroko. To možnost sta izkoristila tudi Marko Komel in Igor Devetak iz Gorice.

Igor Devetak je že pred dvema letoma izkoristil karto Inter Rail in prepotoval vse Skandinavske dežele

Štirje Doberdobci na obzidju antičnega gradu v turški prestolnici Ankari

tja gor do Nordkappa, kjer sonce poleti ne zaide niti opolnoči. Ker mu je bila ta varianta dopusta všeč se je z Markom Komelom zmenil, da bosta šla tokrat v angleško govoreči del Evrope, saj so ti kraji tudi v očeh predstavljali center Evrope mladih, glasbe in plesa. V mesecu dni sta obiskala London, Edinburgh, Glasgow, Belfast, Dublin, Liverpool, naj navedemo le nekatera mesta. Najbolj sta bila presenečena nad dvoličnostjo dežele, kjer na eni strani lahko vidiš policijo in vojsko v oklepnih vozilih, v strahu pred severnoirsko revolucionarno armado, na drugi pa sproščenost in neposrednost tamkajšnjih prebivalcev. V ta okvir spada tudi zelo živahen in zanimiv Belfast »by night«, kjer mladina živi ravno tako, če že ne bolje, kot v katerikoli drugem evropskem mestu. Nikakršnega problema nista imela niti v Sohu londonski četrti

znani po tem, da je tam raj mamil, mladinskega prestopništva in prostitucije. Mirno sta si lahko ogledala vse njegove »znamenitosti« kljub svarilom mnogih, da jih tam čaka kvečjemu goljufija in kraja. Nazaj grede sta se za nekaj dni ustavila tudi v Parizu, vendar jim ni bilo francosko glavno mesto posebno všeč, saj tam kontrast in evidentno nasprotovanje med domačini in tam živečimi tujci prav bode v oči in ni tistega »modus vivendi« kot v Angliji. V Parizu skoraj izključno prirejajo ulične koncerte le tujci, medtem ko se v Angliji udeležujejo prav domačini, ki vidijo v tem pomemben moment medsebojnega spoznavanja in komuniciranja. Pa še zadnji primerjavo: tista med angleškimi in skandinavskimi vlaki. Prvi niso ne točni in niti čisti, drugi pa so točni, čisti, ampak tudi zelo neudobni.

Jutri popoldne ob 17.30 v tržaški športni palači proti solidni Cagivi iz Vareseja

Jadran v B ligi prvič pred svojim občinstvom

Po tolikih letih (če se ne motimo jih je dvanaest) bo tržaška športna palača spet prizorišče drugoligaških spopadov. Odkar so ekipo Tržaškega Lloyd priključili novonastali A-2 ligi, je bilo naše mesto namreč brez drugoligaškega moštva.

V Trst prihaja Cagiva iz Vareseja, ki je v prvem kolu na domačih tleh brez posebnega naprežanja premagala padovski Kidland, v katerem že dalj časa igrajo izkušeni in rutinirani igralci (Buccilli, Flebus, Zorzenon). Cagivo vodi Dodo Rusconi, bivši član »velikega« Ignisa, ki je bilo v sedemdesetih letih najuspešnejše moštvo v Evropi. Ekipa se je v preteklih dveh sezonah nahajala pri vrhu drugoligaške razpredelnice. Letos pa so v Vareseju očitno planirali prestop v višjo ligo. Zagotovili so si izdatno sponzorizacijo (tovarna motornih koles Cagiva), poverili organizacijsko odgovornost Giancarlu Gualcu, človeku, ki ima ogromno zaslug pri vzponu košarke v Vareseju in tudi v Italiji, predvsem pa so najeli: Fabrizio Della Fiorija, najbolj zveneče ime v letošnjem prvenstvu B lige.

Della Fiori je svojo kariero začel v Cantùju, nato pa je še igral v Benetkah in v Vidmu. Bil je dolgo časa nosilec igre tudi v državnih reprezentanci in bo bržkone odločilen za svoje moštvo v marsikateri tekmi. Poleg Della Fiorija bo Cagivo letos okrepil tudi mladi krilni center Alex Hotteyan, ki prihaja iz vrst turinskega Berlonija. Ta dva sta ustrezna okrepitev za solidno moštveno ogrodje, v katerem igrajo vidnejšo vlogo visoki center Lucarelli, krili Pagani in Lesica ter beka Ferraiuolo in Martinoli.

Žagarjevi varovanci se bodo torej tudi v drugem kolu spoprijeli z zelo močnim nasprotnikom. Po nedeljskim »ognjenem krstu« v Montecatiniju so jadrancovi normalno trenirali, niso odigrali nobenega prijateljskega srečanja. V naši združeni ekipi vlada

velika zaskrbljenost za zdravstveno stanje Marka Bana. Zaradi bolečin v ledvenem delu hrbtenice je namreč prekinil vadbo in je prvi trening opravil šele v četrtek. V trenutku ko pišemo še sploh ni znano, če bo jutri sploh na igrišču. Jasno je, da bi njegova odsotnost predstavljala velik handicap za moštvo, posebno proti

takemu nasprotniku. Ivo Starc si je opomogel od poškodbe na Ahilovi tetivi, tako da bo lahko spet igral.

Pričakovati je, da bo Cagiva predvajala precej statično in šablonsko igro, ki običajno bolj ustreza visokim in težkim postavam. Glavno orožje naših bo torej spet hitrost, s katero bi lahko presenetili nasprotnika, ki je vaju počasnega tempa. Temeljna postavka za uspešno igro bo seveda skok pod obema košema in v tem bodo velikani iz Vareseja bržkone v prednosti.

Izid jutrišnjega srečanja bo vsakakor vezan na prisotnost Marka Bana. Vsi vemo, kolikšna je vrednost tega igralca in se dobro zavedamo, da ni vseeno, če je Marko v optimalnih razmerah za igro, ali če igra poškodovan ali pa če ga sloh ni v postavi. Upati je, da bo Jadran jutri igral s svojo najboljšo postavo. V vsakem primeru pa pričakujemo, da bo prvemu drugoligaškemu nastopu naše združene ekipe prisostvovala velika množica gledalcev.

Srečanje med Jadranom in Cagivo bo jutri v tržaški športni palači s pričetkom ob 17.30. (Cancia)

Abonmaji na prodaj samo še jutri

Odbor SZ Jadran obvešča cenjeno občinstvo, da se bodo abonmaji za domače prvenstvene tekme prodajali še jutri, in sicer pri blagajni športne palače v Trstu. Po jutrišnji tekmi abonmaji ne bodo več na prodaj.

Kot je znano, stane abonma 60.000 lir za 15 tekem, kar pomeni 4.000 lir za vsako tekmo. Občuten prihranek torej, saj bodo imetniki abonmajev plačali v bistvu le 10 tekem, 5 tekem pa si bodo ogledali zastoj. Če k temu še dodamo, da bo za imetnike abonmajev odpadlo prerivanje pred blagajno, potem je vsestranska korist očitna.

Abonmaji bodo na prodaj eno uro pred začetkom tekme in sicer od 16.30 dalje.

V drugem kolu italijanske ženske namiznoteniške A lige

Prvi uradni nastop prvakinj Krasa v Zgoniku

Po lepi zmagi, ki so jo Krasove predstavnice izbojevale na tujem proti Recoaru, bodo danes ob 18. uri prvič v letošnjem prvenstvu in sploh prvič uradno nastopile v novem športno-kulturnem centru v Zgoniku. V goste bo prišla ekipa Vigor iz Ternija, ki se je lansko leto rešila izpada brez vsakršnih težav, čeprav je bila izločena iz boja za državni naslov. Če se moštvo Vigorja ni za letošnjo sezono ojačilo z novimi igralkami in ni ohranilo lanske strukture (Chiappelli, Morroni, Fiorroni) potem jo lahko uvrščamo med ekipe, ki se bodo letos borile proti izpadu. V taki ekipi ne bodo Bernardičeva in soigralke natele na enakovrednega tekmeča, tako da je zmaga že vnaprej oddana Krasu Globtrade.

Vse tri igralke, ki sestavljajo ekipo iz Ternija, so povprečne drugokategornice, ki pa so zmogne kdaj pa kdaj prekrizati račune marsikateri močnejši igralci. Zato je vsako podcenjevanje odveč in tri igralke, ki bodo danes branile Krasove barve, bodo skušale čimboljše opraviti svojo

naloge in vknjižiti drugi prvenstveni par točk.

Prav zaradi vseh teh okoliščin bo Krasova trenerka Miličeva poskušala vnesti nekaj sprememb, kar se tiče postave v igri dvojic in posamezno ter ni izključeno, da bo tokrat Tanja Ukmar opravila svoj krstni nastop v prvotigaškem prvenstvu. Krasovim navijačem se bo danes prvič predstavila tudi Jasna Bernardič, odlična zagrebška igralka, ki je za letošnjo sezono ojačila Kras Globtrade in prisotni bodo imeli priložnost spremljati kakovostno igro, ki jo predvaja Bernardičeva. Za letošnjo sezono so tudi nekoliko spremenili pravilnik tekmovanja. Medtem ko so v prejšnjih izvedbah odigrali le srečanje posameznice, predstavlja letošnjo novost srečanje dvojic, ki se bo odvijalo po prvih treh nastopih, v katerih bodo stopile za zeleno mizo vse tri posameznice vsake ekipe. Po nastopu ženskih dvojic pa bodo sledila še tri srečanja posameznice, tako da je letos vseh možnih točk sedem in ne devet kot v zadnjih izvedbah. Ekipa, ki bo

prva dosegla štiri točke, bo zmagovalec srečanja. (Z.S.)

Moška C liga

Izredno težka naloga čaka v tem kolu Boleja in tovariše, ki se bodo jutri ob 10. uri pomerili v Zgoniku z Liberale A Castelfranco. Ekipa iz Castelfranca je lansko leto nazadovala iz višje lige, ker pa v skupini, kjer nastopa Kras Globtrade igra tudi Liberale B, ne bomo izvedeli, kdo nastopa za eno in kdo za drugo postavu prav do pred srečanjem. Po vsej verjetnosti sestavljajo ekipo, ki bo jutri stala nasproti Krasovcem, igralci, ki so lani nastopali v B ligi.

Potemtakem bodo domačini tudi pred izredno težko preizkušnjo in težko je pričakovati, da bi presenetili goste, ki so v prvem kolu kar s 5:1 premagali Duomo Folgore iz Trevisa. Kljub temu pa bodo »rdeče-beli« dali vse od sebe in se skušali na čimboljši način predstaviti domači publiki. (Z.S.)

Izidi prvega kola moške C lige — Skupina F
La rotonda Ferrara B - Kras Glob-

trade 3:5; Liberale A Castelfranco - Duomo Folgore Treviso 5:1; Italcantieri Tržič - La rotonda A 4:5; Liberale B Castelfranco - Polisportiva Lenoniana Vicenza 5:2.

Ženska C liga

Krasova dekleta pa se bodo ob isti uri srečala v kraju Leifers pri Bocnu proti tamkajšnjemu T.T. Alto Adige, ki je v prvem kolu slavil visoko zmago kar v gosteh. Po prepričljivi zmagi iz prvega kola je vzdušje v Krasovem taboru na višku, igralke pa bodo odpotovale v Bocen optimistično razpoložene, čeprav ne poznajo jakosti nasprotnice ekipe.

V 2. kolu prvenstva C lige bo namiznoteniška ekipa Doma gostovala v Bocnu, kjer po nerodnem spodrsllaju proti gorški Azzurri domovke upajo na prvi uspeh.

Izidi prvega kola ženske C lige — Skupina B
Cassa rurale Villazzano - T.T. Alto Adige Bocen 1:5; Kras Globtrade - Recoaro Bocen 5:2; Dom Gorica - Azzurra Gorica 4:5; Carneit - Rentsch Bocen 4:5.

Odbojka: deželni polfinale MI Uspeh dijakinj Žige Zoisa

Slovenski šolski šport na Tržaškem je spet zabeležil lep uspeh. Odbojkarice trgovskega tehničnega zavoda »Žiga Zois« so namreč v deželnem polfinalu v Trstu premagale šesterko goriskega zavoda Fermi z 2:1 in so se tako uvrstile v deželni finale mladinskih iger v odbojki.

Naša dekleta so igrala dokaj zanesljivo, zlasti v napadu, nekoliko slabše pa jim je šlo glede skupne igre, kar je razumljivo, saj prihajajo iz raznih društev. V bistvu pa njihova zmaga ni bila v dvomu, le v drugem setu so imela manjšo krizo, ki so jo kmalu prebrodila, kljub temu pa jih je stala niz.

Končni izid tekme je bil 2:1 (15:8, 3:15 in 15:10).

POSTAVA »ZOISA«: Malmenvall, Komar, Možina, Milkovič, Vidali, Garbini, Žerjal, Drnovšček, Velikohnja, Križmančič, Štoka in Ukmar.

V deželnem finalu bodo naša dekleta igrala proti zmagovalni ekipi srečanja med Vidmom in Pordenonom.

KOŠARKA: TROFEJA MESTA TRST Poraz Sokolovih naraščajnikov

Libertas — Sokol 74:72 (41:32)

SOKOL: Tinta, Gherli 4 (0:2), Legisa 2 (0:2), Šuligoj 11 (1:5), Saksida 3 (1:2), Adam, Stanissa 17 (1:1), Paulina 15 (3:5), Piciga 12 (2:4), Bogatec, Lesizza 8.

V predzadnjem kolu je Sokol sicer tesno, a povsem zaslužno klonil pred telesno šibkejšo ekipo, ki pa se je odlikovala predvsem z borbenostjo in zrelo igro. V drugem polčasu so naši zaigrali nekoliko bolje in 90 sekund pred koncem vodili z 8 točkami, ki pa jim v zadnjih razburljivih trenutkih niso zadostovale. Razveseljivo je dejstvo, da so nekateri naši mlajši igralci pokazali lep napredek v igri. (P. Andrej)

Prvi šahovski turnir ZSSDI Filipovič pred Bajcem

Sinoči je bil v Gregorčičevi dvorani v Trstu prvi redni sezonski šahovski hitropotezni turnir, ki ga že štiri leta zaporedoma vsak prvi petek v mesecu prireja šahovska komisija ZSSDI. Turnirja se je skupno udeležilo enajst šahistov, prvo mesto pa je zaslužno osvojil mojster Božidar Filipovič, ki je vodil vse od začetka turnirja - ter na koncu za točko premagal drugouvrščenega Draga Bajca. Tretje mesto je osvojil Drago Antončič, četrto pa Dušan Jelinčič.

Turnir je bil razdeljen na kvalifikacije in finale. Prvih šest uvrščenih na prvem delu turnirja, ko so igrali vsi z vsemi, se je nato spet pomerilo med sabo, prav tako tudi zadnjih pet uvrščenih. Po prvem delu je vodil Filipovič pred Bajcem in Antončičem, prav tak je tudi končni izid turnirja. Igra je bila vseskozi borbeno, šahisti pa so tudi tokrat dokazali, da so po poletnem premorju dovolj pripravljeni na sezono. Turnirja se je udeležilo tudi nekaj mlajših šahistov,

ki so nabirali izkušnje ter se izkazali po borbenosti.

Končna lestvica je sledeča:
Finale A: 1. Filipovič 14; 2. Bajc 13; 3. Antončič 9,5; 4. D. Jelinčič 8,5; 5. Benedetič 6,5; 6. Ukmar 5,5.
Finale B: 7. Z. Jelinčič 8,5; 8. Sošič 8; 9. Petaros 3,5; 10. Hrovatin 2; 11. Debeljuh 1.

Tudi košarkarski sodniki so se odločili za »stavko«

RIM — Zaradi vrste nerešenih vprašanj, kot na primer ustanovitve vodstva italijanskega odbora sodnikov, davčna oprostitev in drugo, bodo italijanski sodniki začeli s »stavko«, in sicer bodo pričetek srečanj v A-1 in A-2 ligi zakasnili za 15 minut.

Ustavili tovarnjake

MONZA — Že včeraj bi se v Monzi moral začeti finalni del evropskega prvenstva za tovarnjake, vendar je tamkajšnji župan prepovedal izvedbo »VN Monze Eurocamion«.

ZARADI JEMANJA POŽIVIL

Svetovna rekorderka Andonova izključena

LONDON — Mednarodna atletska zveza je zaradi jemanja poživil dosmrtno izključila svetovno prvakinjo v skoku v višino, Bolgarsko Andonovo, ki je rekord z 2,07 m postavila julija lani v Vzhodnem Berlinu. Poleg Andonove je ista kazen doletela čečeoslovska Machuro in Silhavo, Američana Willickyja in Kubanko Vilo. Dosmrtno so izključili tudi Američana Wolfa, ki ni hotel na pregled. Posamezne atletske zveze lahko sedaj vložijo priziv, da bi kazen omilili na 18-mesečno izključitev.

kratke vesti - kratke vesti - kratke vesti - kratke vesti

Preložena kolesarska dirka KK Adria

Kolesarski klub Adria iz Lonjerja je preložil kolesarsko dirko za cikloamaterje za pokal Adria, ki bi jo morali izvesti jutri. Tržaška občina ni namreč izdala ustreznega dovoljenja za izvedbo manifestacije.

Danes dirka po Lombardiji

COMO — Za današnjo tradicionalno 79. kolesarsko dirko po Lombardiji se je vpisalo 183 tekmovalcev v zastopstvu 24 ekip (14 italijanskih in 10

Micol Gianelli huje poškodovan

RIETI — Na 3. etapi kolesarske dirke po Laciju za amaterje se je huje poškodoval italijanski tekmovalac Micol Gianelli. Zaradi močnega udarca v glavo so ga v bolnico sprejeli s pridržano prognozo.

Še o Kyalamiju

PARIZ — Po ostrih očitkih, ki so leteli proti mednarodni zvezi za avtomobilski šport in njenemu predsedni-

ku Balestreju, ker ni prišlo do ukinitve dirke v formuli ena v Južni Afriki, so včeraj pojasnili, da Balestre na svojo roko ne more dirke ukiniti. Poleg tega je izvršni odbor zveze poudaril, da so koleдар letošnje sezone predstavili že oktobra lani in tedaj nihče ni imel nobene pripombe. Tako je bilo tudi v sredo, ko so se sestali predstavniki 64 članic zveze, med katerimi ni manjkalo Afričanov, a se nihče ni izrekel proti Kyalamiju.

Lendl premagal Connorsa

JERICO (New York) — V finalu teniškega pokala »Hamlet« je češoslovak Lendl s 6:1, 6:3 premagal Američana Connorsa.

domači šport

Danes

SOBOTA, 12. oktobra 1985

NAMIZNI TENIS ŽENSKA A LIGA

18.00 v Zgoniku: Kras Globtrade - Vigor Terni

ŽENSKA C LIGA

18.00 v Bocnu, Ul. Viarencio 49: Rentsch Bocen - Dom Gorica

ODBOJKA

ITALIJANSKI POKAL

20.00 v Nabrezini: Meblo - Kennedy Videm

NOGOMET

UNDER 18

15.00 na Opčinah, Ul. Alpini: S. Andrea - Zarja

CICIBANI

15.30 v Dolini: Breg - Costalunga; 15.30 na Proseku: Primorje - Soncini; 15.30 v Trstu, igrišče Giarizzole: Giarizzole - Zarja

KOŠARKA

TROFEJA MESTA TRST

NARAŠČAJNIKI

17.00 v Trstu na stadionu »1. maja«: Bor - Libertas

KADETI

17.00 na Kontovelu: Kontovel - Servolana; 19.00 v Trstu, na »1. maju«: Jadran Farco - Libertas

TURNIR PRIJATELJSTVA

19.00 v Trstu, na »1. maju«: nastopajo Intermuggia, Bor Radenska, Ferrovioario in Scoglietto

Jutri

NEDELJA, 13. OKTOBRA 1985

KOŠARKA

MOŠKA B LIGA

17.30 v tržaški športni palači: Jadran - Cagiva Varese

TURNIR PRIJATELJSTVA

9.00 v Trstu, na »1. maju«: nastopajo Ferroviario, Bor Radenska, Intermuggia in Scoglietto

TROFEJA MESTA TRST

NARAŠČAJNIKI

11.00 v Nabrezini: Sokol - Stella Azzurra

DEČKI

11.00 v Trstu, igrišče Nesbeda: Libertas - Bor

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

15.00 v Križu: Vesna - Fortitudo; 15.00 v Bazovici: Zarja - Begliano

3. AMATERSKA LIGA

15.00 v Trstu, igrišče pri Kampanelah: Chiarbola - Primorje; 15.00 na Opčinah, Ul. Carsia: CUS - Primorec; 15.00 na Padričah: Gaja - Breg; 15.00 na Proseku: San Nazario - Kras; 15.00 v Štarancanu: Staranzano - Mladost; 15.00 v Sovodnjah: Sovodnje - Piedimonte; 15.00 v Fossalonu: Fossalon - Juventina.

NARAŠČAJNIKI

11.15 v Dolini: Breg - Chiarbola; 10.30 v Repnu: Kras - Costalunga

NAJMLAJŠI

9.15 na Proseku: Primorje - Giarizzole

ZAČETNIKI

9.00 v Dolini: Breg - San Sergio

NAMIZNI TENIS

MOŠKA C LIGA

10.00 v Zgoniku: Kras Globtrade - Libertas Castelfranco

ŽENSKA C LIGA

10.00 v Leifers (Bocen): Leifers - Kras Globtrade

Danova k Lecceju

LECCE — Pri Lecceju so včeraj sporočili, da so od Terčina kupili 33-letnega branilca Luigija Danova.

Drevi ob 20. uri v Nabrežini v okviru italijanskega pokala

Odbojkarice Mebla proti Kennedyju

Za drevišnji krstni nastop Mebla v italijanskem pokalu za ekipe B in C-1 lige vlada v odbojkarških krogih precejšnje zanimanje. Ne toliko zaradi tekmovanja samega, ki naši združeni ekipe služi predvsem kot priprava na bližnje prvenstvo B lige (začetek 9. novembra, temveč predvsem zato, ker je po briljantni zmagi na Pokalu prijateljstva Meblo odigral ve vrsto tekem, tako rekoč za »zaprtimi vrati« in je zato u-pravičeno pričakovano ljubiteljev tega športa, da vidijo, kako je z uigranostjo ekipe po poldrugem mesecu priprav.

Sedanjo stopnjo priprave Mebla bo ob 20. uri v Nabrežine preizkusil Kennedy iz Tavagnacca pri Vidmu. Gre za enega boljših deželnih tretje-ligašev, ki se je v minulem prvenstvu uvrstil v skupino za napredovanje. Kennedy, kot večina furlan-

skih ekip, igra zelo zagrizeno in zensljivo v polju, manj prodoren pa je v napadu. Jasno je, da računa Meblo v tem nastopu na zmago, kar velja tudi za povratno tekmo v Tavagnaccu, ki bo čez teden dni. V soboto, 26. bo naša združena ekipa spet nastopila na domačih tleh, pomerila pa se bo s Torriano, ki je lani prav tako nastopala v C-1 ligi. Kot znano je četrti član Meblve skupine drugoligaš Mogliano, s katerim pa se naša ekipa v tem prvem delu tekmovanja ne bo srečala.

O nastopu Mebla v italijanskem pokalu pravi trener Drasič naslednje: »Obetal sem si, da bo že na začetku kvaliteta nasprotnikov boljša. Naš cilj je, da v tekmovanju čimdlje napredujemo, tako da bomo imeli tudi med prvenstvom boljše medtedenske tekme, saj tu v bližini ni bolj kvalitetnih ekip (z začetkom

druge faze bodo pokalni nastopi v sredah in četrtkih op. ur.).«

»Boste poleg pokalnih nastopov do začetka prvenstva odigrali še kakšno tekmo?»

»Dvakrat se bomo pomerili s Pordenonom (tudi letos eden favoritov za napredovanje v A-2 ligo op. ur.), igrali bomo proti tržaški OMA, v Trst pa bi moral priti tudi mariborski Branik, ki je jugoslovanski državni prvak.«

V četrtke je medtem Meblo odigral treningtekmo s Koprom, ki nastopa v drugi jugoslovanski ligi. Naša združena ekipa je prepričljivo zmagala s 3:0 (15:10, 15:0, 15:11). Koper ni nudil pričakovanega odpora, zato je bila preizkušnja relativnega pomena, vseeno pa je bilo pri naših igralkah opaziti napredek kar se tiče uigranosti. Že drevi bomo videli, če je temu res tako.

Motociklizem: v Vallelungi konec sezone

Tudi D. Štoka jutri po TV

Jutrišnje zadnje preizkušnje za italijansko motociklistično prvenstvo F 1 v Vallelungi se bo udeležil tudi član Primotor kluba Danilo Štoka, ki tekmuje za tekmovalno hišo Archimoto. Po šestih preizkušnjah je Štoka na dvanajstem mestu skupne lestvice pilotov. Zbral je 11 točk, kar je izkupiček enega šestega in enega sedmega mesta. Štoka ima možnost, da se z dobro uvrstitvijo še precej povzpne proti vrhu lestvice.

Vse pa je že določeno kar se tiče prvega mesta, ki bo brčkone pripadlo Ferrariju (Ducati). Njegov klugski tovariš Luchinelli ga sicer lahko še prehit, moral pa bi zmagati, medtem ko bi moral Ferrari odstopiti.

Zadnje dirke sezone se bo najbrž udeležil tudi svetovni prvak v tej kategoriji Irec Joey Dunlop, nastopil pa

bo tudi njegov večni tekmeček Anglež Mick Grant, tako da bo zadobila dirka mednarodni pečat in bo seveda pridobila na kakovosti. Pri tem velja omeniti, da si bo moč ogledati dirko tudi po televiziji in sicer po drugem spredu s pričetkom ob 16.05.

Poleg dirke v kategoriji F 1 bodo tudi zaključna tekmovanja v vseh ostalih kategorijah od 50 do 500 ccm. V Vallelungi bo menda prisoten tudi Kenny Roberts, ki ga ljubiteljem motociklističnih dirk ni treba posebej predstavljati.

Začasna lestvica v kategoriji F 1 po šestih in pred zadnjo preizkušnjo je naslednja:

1 Ferrari 54 točk, 2. Luchinelli 40; 3. Leandrini 36; 4. Cussigh in Casolani 27 ... 13. Štoka 11 točk. Točke je doslej izbojevalo 29 dirkačev.

Na Padričah tretji derbi letošnje nogometne sezone v 3. AL

Gaja-Breg: bo tudi tokrat obveljal bel izid?

V 2. AL računata Vesna in Zarja na zmago - Juventina za vrh

2. AMATERSKA LIGA

VESNA — FORTITUDO

Čeprav v vrstah milskega Fortituda nismo zabeležili letos velikih novosti, naloga Vesne jutri ne bo lahka. Trener Giorgio Kovačič, ki je v nogometnem ambientu precej poznan, je prišel letos k Fortitudo z namenom, da doseže to, kar lani ni uspelo dvema trenerjema. V začetku sezone je namreč Fortitudo vodil Fondani, ki so ga odstavili, vendar niti Giovanni ni žel tistih rezultatov, ki jih je vodstvo programiralo in kar so tudi navijači želeli, to je napredovanje. Čeprav o tem cilju letos v taboru Fortituda ni nihče govoril, smo prepričani, da Milčani kujejo načrte o prestopu v višjo ligo. Prav zaradi tega bodo prišli v Križ s trdim namenom, da nepremagani zapustijo igrišče. Po porazu proti Stocku in z remijem v Begliano, je Vesna izgubila stik z ekipami zgornjega dela lestvice, kar pomeni, da jutri točka plavih morda ne bi zadovoljila.

ZARJA — BEGLIANO

Po dveh zaporednih porazih je zmagala proti Libertasu razveselila Zarja, ki so bili nekoliko potrti. Jutri pride v Bazovico Begliano, ki tudi letos nima posebnih ambicij. Furlanske enajsterice igrajo v gosteh polnoma drugače kot doma, ko so ob podpori zvestih navijačev trd oreh za vsako ekipo. Že prejšnji teden, ko je v Begliano gostovala Vesna, smo omenili, da je pri domačinih letos nekaj novih obrazov (Venturini, Ferles, Zorzet, Turola). Tem pa se je v nedeljo pridružil še branilec Canciani (San Cizian). Potrjeni trener Petraz ima torej letos kar polovico novih igralcev, vendar kljub temu ne misli v Bazovici igrati podrejene vloge. Po lanskim negativnih izkušnjah si hočejo Bazovci čimprej zagotoviti obstanek v ligi, tako da v zaključnem delu prvenstva lahko igrajo nekoliko bolj sproščeno kot lani. To pomeni, da računa Zarja na zmago.

3. AMATERSKA LIGA

GAJA — BREG

Padriško igrišče bo jutri prizorišče letošnjega tretjega od dvajsetih derbijev. Gotovo bo tudi ta derbi privlačen, prav zaradi tega, ker je rezultat negotov. Možen je namreč vsak izid. Po nepričakovanem porazu proti Unionu, si gajevci ne morejo privoščiti drugih spodrslijajev, ker bi s tem preveč zaostajali za vodečimi ekipami. Seveda tudi Brežani ne mislijo položiti orožja. Komu bo uspelo? Morda bi neodločeni izid zadovoljil obe strani?

CHIARBOLA — PRIMORJE

Po dveh zaporednih nastopih doma, gre letos Primorje prvič v goste in sicer h Chiaboli, ki je prejšnjo nedeljo s 3:2 klonila Primorcu. V prvem kolu pa so Tržačani premagali Breg s 4:2. Ta dva rezultata dokazuje, da je Chiabola ranljiva v obrambi, toda napadalcji so precej učinkoviti. Primorje mora zato onemo-

gočiti nasprotnike s primernim sistemom igre.

CUS — PRIMOREC

Trebenci proti CUS ne bi smeli imeti večjih problemov, tudi če igrajo v gosteh. Prva dva nastopa v letošnjem prvenstvu sta pokazala, da se CUS ne bo mnogo razlikoval od simpatične, vendar povprečne ekipe Barbarians, ki je nekaj let vedno tavalala na repu lestvice. Letos mnogi nogometaši Barbarians igrajo prav s CUS. S tem seveda nočemo reči, da imajo Trebenci zmago v rokah, toda dovolj je, da ne podcenjujejo nasprotnika. (Bruno Rupel)

STARANZANO — MLADOST

Vse kaže, da se je Mladost dokaj hitro otrešla začetne krize, ki je kazala, da bo pustila v ekipi daljše sledove. Očitno je vključitev nekaterih izkušenih igralcev pozitivno vplivala na kraško enajsterico, ki jo prejšnjo nedeljo zabeležila zmago proti kakovostni Torriani. Če je temu ta-

ko, bomo videli jutri, ko se bodo Doberdobi (zaradi težav z igriščem tudi tokrat gostovali) srečali s Staranzanom.

SOVODNJE — PIEDIMONTE

Sovodnjcem se ponuja možnost za ponovno zmago. Pred domačim občinstvom bodo namreč igrali proti Piedimonteju, ki je doslej zbral le točko in kar je najvažnejše, ni pokazal tiste kakovostne igre, ki si jo je marsikdo pričakoval. Z zmago pa bi Marsonovi varovanci lahko računali na pozitivno nadaljevanje v prvenstvu.

FOSSALON — JUVENTINA

Fossaloni je že od vsega začetka pokazal, da sodi med najresnejše kandidate za napredovanje. Obe enajsterici sta trenutno na 2. mestu, zato je tudi težko napovedati, kako se bo srečanje končalo. Če bo Juventina pokazala odločnost, značilno za zadnji del nedeljskega srečanja, bo v Fossalonu gotovo dosegla pozitiven rezultat.

Spored košarkarskega promocijskega prvenstva

Objavljamo spored košarkarskega promocijskega prvenstva, v katerem bodo tudi letos nastopile tri slovenske peterke (Breg namesto Poleta). Prvi derbi med Kontovel Electronic Shop in Borom Radenska bo na sporedu že v tretjem kolu.

1. kolo (26. in 27. 10.)

Libertas - Fruttetna; Saba - Ferroviario; Kontovel Electronic Shop - Santos; Alabarda - Bor Radenska; Scoglietto - Breg; Lav. Porto - Intermuggia.

2. kolo (2. in 3. 11.)

Breg - Libertas; Intermuggia - Saba; Ferroviario - Scoglietto; Bor Radenska - Lav. Porto; Santos - Alabarda; Fruttetna - Kontovel Electronic Shop.

3. kolo (9. in 10. 11.)

Breg - Santos; Saba - Lav. Porto; Libertas - Ferroviario; Kontovel Electronic Shop - Bor Radenska; Alabarda - Intermuggia; Scoglietto - Frut-

tetna.

4. kolo (16. in 17. 11.)

Ferroviario - Santos; Bor Radenska - Saba; Alabarda - Kontovel Electronic Shop; Fruttetna - Breg; Lav. Porto - Scoglietto; Intermuggia - Libertas.

5. kolo (23. in 24. 11.)

Breg - Ferroviario; Intermuggia - Bor Radenska; Libertas - Scoglietto; Santos - Fruttetna; Saba - Alabarda; Lav. Porto - Kontovel Electronic Shop.

6. kolo (30. 11. in 1. 12.)

Libertas - Saba; Bor Radenska - Breg; Kontovel Electronic Shop - Intermuggia; Fruttetna - Ferroviario; Alabarda - Lav. Porto; Scoglietto - Santos.

7. kolo (7. in 8. 12.)

Ferroviario - Alabarda; Intermuggia - Scoglietto; Santos - Libertas; Saba - Kontovel Electronic Shop; Bor Radenska - Fruttetna; Lav. Porto - Breg.

8. kolo (14. in 15. 12.)

Breg - Alabarda; Santos - Intermuggia; Libertas - Bor Radenska; Ferroviario - Lav. Porto; Fruttetna - Saba; Scoglietto - Kontovel Electronic Shop.

9. kolo (21. in 22. 12.)

Intermuggia - Breg; Alabarda - Fruttetna; Saba - Scoglietto; Bor Radenska - Ferroviario; Kontovel Electronic Shop - Libertas; Lav. Porto - Santos.

10. kolo (4. in 5. 1. 1986)

Breg - Saba; Ferroviario - Kontovel Electronic Shop; Santos - Bor Radenska; Libertas - Lav. Porto; Fruttetna - Intermuggia; Scoglietto - Alabarda.

11. kolo (11. in 12. 1. 1986)

Saba - Santos; Bor Radenska - Scoglietto; Kontovel Electronic Shop - Breg; Intermuggia - Ferroviario; Alabarda - Libertas; Lav. Porto - Fruttetna.

obvestila

REKREACIJSKI ODSEK SK KRAS

prireja ob torkih ob 21. uri v športno-kulturnem centru v Zgoniku moško rekreativsko telovadbo. Prijave na kraju samem.

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR

sporoča, da potekajo treninji miniodbojke po naslednjem urniku: ponedeljek (velika dvorana na 1. maju) od 15.30 do 17.00; torek (licej) od 16. do 17.30; petek (mala dvorana na 1. maju) od 15.30 do 17.00.

KO BOR — SEKCIJA MINIBASKET

obvešča, da je odprto vpisovanje otrok letnikov od 1975 do 1978, ki bi radi gojili minibasket. Vpisovanje v tajništvo SZ BOR, Vrdeška cesta 7, tel. 51377.

KROŽEK PRISTANIŠKIH DELAVCEV

sporoča, da je še v teku vpisovanje za tečaj telovadbe za odrasle in otroke. Za informacije telefonirajte na tajništvo krožka - Trg Duca degli Abruzzi 3 - tel. 630-015.

ALPSKA SEKCIJA SK DEVIN

priredi ob ponedeljkih in petkih od 20. do 21. ure telovadbo za odrasle v telovadnici osnovne šole v Devinu, začetni dne 14. oktobra. Za prijave telefonirati na št. 200-236 v večernih urah ali na kraju samem.

SD BREG - ODBOJKARSKA SEKCIJA

obvešča vse fante, ki bi radi gojili odbojko, da se lahko vpišejo vsak dan v telovadnici v Dolini v večernih urah. V pošte pridejo letniki 72, 73, 74 za eno skupino, in starejši letniki za drugo skupino.

MEBLO

obvešča, da bo seja odbora v ponedeljek, 14. t.m., ob 20. uri v Borovem športnem centru.

KOŠARKARSKI ODSEK SZ BREG

vpisuje začetnike za minibasket, rojene leta 1976 in mlajše vsako sredo v telovadnici pri Domju in vsak petek v telovadnici v Dolini od 16.30 do 17.30.

Začetniki, rojeni leta 1974 in 1975 pa se lahko vpišejo ob sredah v telovadnici pri Domju ter ob petkih v telovadnici v Dolini od 17.30 do 18.30.

NAMIZNOTENISKA SEKCIJA

SZ BOR

obvešča, da so redni treninji za osnovnošolsko in srednješolsko mladino ob sredah in petkih od 17. do 19. ure v telovadnici na liceju. Vabljeni tudi začetniki. Rekreativci za mlajše in starejše ob istih dnevih od 19. do 21. ure. Tel.: Rasenl, 745-092.

BOR - INFORDATA

obvešča, da je vadba v atletski šoli atletskega društva Bor Infordata vsak torek in četrtek od 17.00 do 18.30 na stadionu 1. maj. Društvo vabi mlade med 10. in 12. letom starosti, naj tudi sami postanejo člani atletske šole.

Po 10 tekmovanjih prvega svetovnega pokala mednarodne konjeniške zveze v dresuri

Lipicanci v ospredju, trdo delo se že dobro obrestuje

II.

»Kako pa poteka izbira žrebcev, ki naj bi bili primerni za tekmovanja?»

»Tako kot ljudje, tudi konji imajo poudarjene nekatere značilnosti, katerih ni težko ugotoviti. Že ko pride iz črede, kot mlad konj, vidimo, kako hodi, galopira. Če kateri ima na primer slabši galop, to izpolimo. Potem z njim vadimo naprej in na koncu se odločimo, če je primeren za tekmovanja ali pa ga bomo izkoristili za naše programe tu v Lipici, ki so namenjeni turistom, in sicer dvakrat dnevno, ob enajsti in ob pol treh. Seveda so tudi tile konji dobri, vendar tekmovanja terjajo še kaj več.«

»Koliko so stari, ko z njimi začnete trenirati?»

»Ko imajo tri leta in pridejo iz črede v hlev. Polagoma jih angažiramo, nanje zajhamo. Zatem še čas jahanja z njimi na »lonži«, to je 10-metrski vrvi, ko konj teče venomer v krogu. Seveda zanj zberemo lahkega

jahača. Ko se sčasoma privadi na jahačevo besedo, da gre hod, kas, galop, navajamo jahača na konja. Nekateri konji se takoj pustijo zajahati, za druge treba več časa. Ko že dobro obvladajo jahača na »lonži«, postavimo skupino šestih, sedmih konj, ki istočasno vadijo hod, kas in ko so bolj uravnovešeni tudi galop. To traja približno eno leto. Naslednje leto konja še bolj pridobimo za vajo, da bolj občuti uzdo pod jahačem, noge, sedišče. Nakar začne že z malimi progami, denimo osem metrov. Razdaljo se povečuje, intenzivnejši je tudi tempo. Sledijo obrati na prednjem in zadnjem trupu. Tretje leto že strano hodi, ljudje pravijo, da pleše v desno in levo in četrto leto naj bi bil pripravljen za lažje naloge.«

»Koliko traja trening?»

»Uro na dan, če potrebuje, morda uro in pol. Praviloma pa eno uro, da se konja ne zamori. Če bi trajal

več, bi ga v dveh tednih toliko zamorili, da bi bil petnajsti dan brez volje in ne bi hotel več delati. Isto je kot s športnikom, bil bi nasičen s treningom.«

»Se mora vedno isti človek ukvarjati s konjem?»

»To je najbolje. Vsak jahač ima svoje značilnosti. Eni imajo nežnejšo roko, eni desno tršo kot levo in obrat-

no. Razlikujejo se po sedišču in konj se pač po njih uravnovesi. Če pride do spremembe, treba takoj mesec dni, da se konj privadi na novega jahača.«

»Kako poteka po učenje jahačev samih?»

»Učijo se na starejših konjih, ki že nekaj znajo, a vadijo tudi na mlajših. Običajno so mlajši jahači tudi lažji in to je dobro za konja, da ga ne obremenijo preveč.«

»Seveda pri jahačih ni kot pri drugih športnih tekmovalcih, kot na primer pri nogometaših, ki že okrog tridesetega leta izprežejo. Pri teh letih mi šele dojemamo cilj jahanja, čuti-mo konja. Najboljša doba je dejansko od 30. pa vse tja do 60. leta in več. Pred štirinaj leti sem videl Nemca Neckermana, ki je kljub svojemu 75. letu bil še vedno peti v Grand prixu, a tudi sedanji evropski, svetovni in olimpijski prvak ima 56.« (D. Bizjak) (Konec)

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir - v SFRJ številka 35.00 din, naročnina za zasebne mesečno 250.00, letno 2.500.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.00, letno 3.000.00, letno nedeljski 800.00 din.

Poslani tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Karlejeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmernice, zahvale in sozvočje po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, ttx. 460270 EST I. iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPL.

primorski

dnevnik

12. oktobra 1985

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Ttx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481)83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Neredi zaradi »pohlepa«

LONDON — Iz Velike Britanije je prišla kratka telegrafska vest, da so skupine mladoletnih v Leicesteru prejšnjo noč zažgale sosesko in se spopadle s policijo. Po nogometni tekmi so se v sredo ponoči, po vzorcu spopadov v Berminghamu, Liverpoolu in Londonu, spopadli nadaljevali tudi v središču Leicesteru. Ista telegrafska vest govori tudi o aretaciji štirih oseb, ki jih dolžijo, da so v Tottenhamu z verigo zadušile policija; imajo od 13 do 15 let. Policija je vzpostavila »rdeči telefon«, da bi zbrala čimveč podatkov o umoru policaja. Kot poroča zasebna televizijska postaja, bo policija zajamčila anonimnost informatorjev.

Nasilje v Angliji ima svojo zgodovino. Prvi val je prišel 1981. leta, in angleška premierka Margaret Thatcher je takrat v parlamentu izjavila, da ni z ničemer povezan »s plačo, stanovanjem ali nezaposlenostjo«. Vzrok takratnih neredov je pripisala »pohlepu«.

Kljub številnim kritikam konservativna vlada tudi danes ne odstopa od svojih ocen. Njej nič ne pomeni, da v Handsworthu, kjer so nastali prvi letošnji nemiri, komaj vsak deseti mladenič, ki je zaključil šolo, dobil zaposlitev. Konservativna vlada se ne meni za to, da Liverpool izumira, ker propada industrija, da se ljudje izseljujejo, ker nimajo dela, in da je črnsko prebivalstvo stoodstotno nezaposleno. Nič je ne briga, če je prebivalstvo razočarano, če mladi izgubljajo vero v možnost na prihod boljših časov in če se vda v vandalizem, mamilo in malemu kriminalu. Celo Times je 1981. leta moral priznati, da so v razpadajočih stanovanjskih soseskah živeči »ponižani in razžaljeni« imeli »kaj povedati«. Nekateri sociologi tudi v nogometnih huliganih odkrivajo vzroke družbene krize. Levičarski britanski pripadnik Eric Hobsbawm pa je zapisal, da gre za »zakonit pritisk na družbo, da bi se spremenila«.

Toda Thatcherjeva se ne zmeni za vse to. Policaje je oborožila s ščiti iz pleksiglasa, ki so se... pred kamenjem demonstrantov dobro obnesli. V kolikor se ne bi, bodo policaji v kratkem dobili na pomoč strožji zakon o javnem redu... Posebna oblastila ji bodo pomagala, da bo lažje dušila družbene nemire in nered.

V ZDA pripravljajo proces proti vodilnim mafijcem

»Festival podzemlja«

Glavni protagonist skesani mafijec Tommaso Buscetta

NEW YORK — V prihodnjih šestih mesecih bo v New Yorku cela vrsta sodnih obravnav, na katerih se bodo kot obtoženci pojavili vodilni člani najbolj znanih mafijskih družin.

Na dosedaj največjem »festivalu podzemlja« bodo sodelovale tudi takšne »zvezde«, kot so vodja mafije na Siciliji in starešina rodbine Bonomo, šef rodbine Gambino Pol Castellano, poznan z vzdevkom »veliki Pol«, Antonio Salerno z vzdevkom »debeli Toni«, Antonio Corallo in Philip Rastelli.

Da gre za pravo »reprezentanco« podzemlja govori tudi obtožnica, ki vodilne mafijce in njihove sodelavce obtožuje podkupovanja, izsiljevanja, igranja na srečo, oderuštva, prostitucije in trgovine z mamili. Da gre za obsežne posle, dokazuje podatek, da je »familija Bonino« protizakonito uvozila v ZDA heroina za 1,6 milijarde dolarjev.

Za kako pomembne obtožence pa gre, dokazuje tudi dejstvo, da je njihov glavni tožitelj »najbolj zavarovan mafijski odpadnik« Tommaso Buscetta, za katerega glavo bi bili mafijci pripravljali plačati enoleten zaslužek s prodajo mamil.

Omenjena priča je kot nekdanji najožji sodelavec mafijskega kriminalnega združenja in potem skesanec pripomogel k razkritju mafije tako v ZDA kot v Italiji in v Južni Ameriki. Prav gotovo bo tudi na procesu povedal marsikaj zanimivega tako rekoč »iz prve roke«. Buscetta, ki bo prišel pričati iz Italije, je za obtožene mafijce zelo nelagodna obremenilna priča, saj zelo dobro pozna delovanje kriminalnega podzemlja in tudi kanale, po katerih je mafija »čistila umazani denar«. Razkril bo tudi njene povezave z uglednimi ameriškiimi državljani.

Obremenilno pričo Buscetta bodo na procesu prav tako dobro zastražili kot obtožence. Zavarovali bodo tudi porotnike, katerih imena držijo v popolni tajnosti, da bi se jim ne zgodilo nič hudega. Ker bo polovica newyorške policije zaposlena z varovanjem šefov držav in drugih diplomatov, ki se bodo letos udeleževali proslave 40-letnice ustanovitve svetovne organizacije (OZN), tukaj menijo, da bo ostala polovica policajev imela polne roke s straženjem udeležencev obsežnega procesa proti mafijcem.

Vse to bo lepa priložnost za newyorške kriminalce, da bodo nemoteno lahko opravljali svoje delo, kajti po fizikalnem zakonu človek v istem času ne more biti navzoč na več krajih.

David in Goljat

Ekološko in mirovno gibanje »zeleni mir« (Greenpeace) je v vodah okoli atola Muroroa spustilo v morje šest takšnih splavov, da bi preprečilo nadaljevanje francoskih jedrskih poskusov. Na sliki je takšen splav ob francoski fregati Balny (Telefoto AP)

Raziskave javnega mnenja v petih mestih v Sovjetski zvezi

»Živi se v glavnem dobro, samo zaslužek je slab«

MOSKVA — Živi se v glavnem dobro, samo zaslužek je slab. Takšen je osnovni zaključek ankete v petih velikih sovjetskih mestih, v Moskvi, Leningradu, Kijevu, Bakuju in Alma Ati. V njih so sovjetski sociologi izvedli več anket, da bi se dokopali do spoznanja, kako sovjetski državljani gledajo na različne aspekte vsakodnevnega življenja.

Prva skupina vprašanj se je nanašala na delovno mesto in na vse, kar je v zvezi z njim. Dobili so zelo zadovoljive odgovore na vprašanje, kakšni so odnosi z vodstvom podjetja in v tovarni, odnosi z delovnimi tovariši in kakšna so izboljšanja kvalifikacije. Zanimivo je, da so visoko ocenili delovno disciplino in kritiko pijančevanja; v tem ni bilo nobeno mesto izjema.

Pripombe so anketiranci izražali na račun delovnih razmer in opremljenosti tovarn. Samo vsak četrti sodi, da je opremljenost delovnega mesta zadovoljiva. Se manjši odstotek (v Moskvi samo 19 od sto, v Leningradu pa komaj 13), je odgovorilo, da je sistem materialnih spodbud zadovoljiv. Vsi ostali imajo najrazličnejše pripombe. V Leningradu 19, medtem

ko je v ostalih mestih nekoliko večji, nikjer pa ne doseže 32 odstotkov anketiranih.

Okoli 40 odstotkov anketiranih sodi, da so stanovanjske razmere dobre, v Leningradu in Bakuju je ta odstotek nekoliko nižji, medtem ko je v Moskvi, Kijevu in Alma Ati enak — 44 odstotkov. Ostali imajo pripombe, vendar je 26 odstotkov Leningračanov, ki so sodelovali v anketi, in 20 od sto Moskvočanov mnenja, da so stanovanjske razmere — slabe.

Najugodnejše so ocenili šolanje otrok, medtem ko so veliko nezadovoljstva povzročili zdravstvo, trgovina in prevozi. Zanimivo je, da je samo 15 odstotkov Moskvočanov zadovoljnih s prevozom, medtem ko jih je dvakrat toliko izjavilo, da je prevoz slab. Takšnega odgovora prav gotovo niso pričakovali, kakor tudi ne odgovorov enake vsebine na vprašanja o osebnih dohodkih. Samo osem odstotkov Moskvočanov, 4 od sto Leningračanov, 8 od sto Kijevčanov, enako število prebivalcev Alma Ate in 10 od sto anketirancev v Bakuju je mnenja, da je zaslužek dober.

Pri vsem tem preseneča končni odgovor, da je »življenje v celoti dobro«. Tako nanj gleda

več kot 50 odstotkov. Pri tem so prebivalci Alma Ate, Bakuja in Kijeva bolj radodarni v ocenah kot Leningračani, ki o tem vprašanju izražajo največjo skepsa: le 34 odstotkov daje odgovor »dober«.

Neka druga sociološka raziskava, objavljena v strokovnem časniku, ki se ukvarja s temi vprašanji, se je predvsem ukvarjala z osebnimi zasluži v Sovjetski zvezi. To anketo so izvedli med najrazličnejšimi kategorijami zaposlenih državljanov.

Po povprečnem osebnem dohodku je kategorija »delavci« na prvem mestu s 203 rublji na mesec, sledijo inženirji s 158 rublji, učitelji 151 in delavci v storitvah s 143 rublji povprečnega mesečnega zaslužka. Ta položaj se bistveno spremeni, če so upoštevali celokupni družinski prihodek. V takšnem primeru so na prvem mestu učitelji, sledijo delavci v storitvah, inženirji in na koncu delavci.

Kako se živi od osebnega dohodka? Za zadovoljevanje vsakodnevnih potreb plača zadostuje, težave pa nastajajo že z nakupovanjem obleke. Na tako zastavljeno vprašanje je 50 odstotkov inženirjev odgovorilo trdilo, med-

tem ko pri delavcih približno enak odstotek sodi, da »veliki nakupi povzročajo težave«.

Poleg tega je ta anketa pokazala, da ne glede na relativno visoko plačo delavci živijo v slabših stanovanjskih razmerah od inženirjev. Deset odstotkov delavcev je brez stanovanja, 30 odstotkov jih živi v tako imenovanih komunalnih stanovanjih (več družin v istem stanovanju, kar pomeni, da ima vsak član takšne družine manj kot šest kvadratnih metrov). Štirinajst odstotkov delavcev stanuje v skupnih stanovanjih z nekaj več površinskimi metri. Pri inženirjih in učiteljih je ta odstotek znatno nižji.

Raziskava je nadalje pokazala, da imajo hladilnike v enaki količini tako inženirske kot delavske družine — 92 odstotkov anketirancev. Približno enak položaj je glede pralnih strojev, za razliko, da je tu odstotek precej nižji: 58 od sto. Enajst odstotkov inženirjev ima svoj avtomobil, med delavci pa 3 odstotke.

Ena izmed redkih objavljenih socioloških raziskav je pokazala, da na življenjske razmere v Sovjetski zvezi ne moremo gledati črno-belo. V ostalem tako ne gledajo niti sovjetski državljani, ki so sodelovali v tej anketi.

Ljubezen ob jezeru

Po romanu J. O. Curwooda ilustriral Ž. Lordanič
besedilo priredil Ciril Gale

Nove težave islamske revolucije

Vračanje »pokvarjenih kapitalistov«

TEHERAN — Iranski državni tožilec hodžatoleslam Musavi Khoeihiha, »rdeči mulah«, kot ga je svoj čas nazval zahodni tisk, je v zadnjem času napovedal sveto vojno »pokvarjenim kapitalistom«, ki se sedem let po islamski revoluciji postopoma vračajo v Iran. Nekdanji voditelj študentov, ki so zasedli ameriško veleposlaništvo v Teheranu, je danes, kljub visokemu položaju, precej bolj osamljen znotraj iranskega vodstva, kot je bil v času ugrabitve ameriških diplomatov.

Njegovo gmenje proti izprijenim kapitalistom in bogatašem gotovo ni všeč iranskim premožnim slojem, ki so si po začetnem revolucionarnem zanosu Homeinijevih pristašev postopoma opomogli, prav tako pa se je »rdeči mulah« zameril večini muslimanskega klerikalnega razreda, ki vztrajno zagovarja nedotakljivost zasebne lastnine.

Odkod Homeinijevi napadi? Iransko civilno pravo je od časa šaha Pahlavija ostalo v bistvu nespremenjeno. To omogoča danes sodnikom, da na zahtevo zakonitih zasebnih lastnikov vračajo zasebnikom stavbe, ki so bile po revoluciji namenjene javni uporabi. Dijaki so tako morali zapustiti že trideset šol v stavbah, ki so jih na podlagi sodnih odločitev vrnili lastnikom, potem ko so se le-ti po begu v tujino vrnili v Iran in zahtevali nazaj svojo imovino. Nekdanji kapitalisti, ki so s šahovim padcem zapustili državo, se počasi vračajo in zahtevajo svoje tovarne, do katerih imajo po zakonu pravico. Podobna usoda kot omenjene šole čaka tudi nekatere javne ustanove in celo policijsko postajo.

Musavi Khoeihiha je nad vsem tem močno zaskrbljen. Ne samo zaradi zla, ki ga ponovno prinaša povratek »pokvarjenih« posestnikov, ampak ker se odpira socialni problem. »Kdo bo nosil odgovornost, ko bodo zaradi vračanja tovarn kapitalistom delavci obrnili hrbet Islamu?« sviri hodžatoleslam, ki tudi črnogleda napoveduje, da »ako bomo do pokvarjenih kapitalistov oklevali, nas bodo nekega dne oni postavili na zatožno klop v tej isti sodni dvorani, v kateri mi ščitimo njihove interese«.

Tako kateri napadi do zasebnega kapitalista niso v Iranu prav vsakdanja stvar. Zdi se, da je vrsta odločitev v prid bivšim posestnikom velikih premoženj, ki se — ohrabreni zaradi jamstev, ki jih nudijo državni zakoni — vračajo v Iran, izzvala nemalo negotovanja med revnejšimi sloji. Prav na te se opira »rdeči mulah« Khoeihiha, ki očita preostalemu delu vodilnega razreda v Iranu, da je odstopil od načrtov, ki so si jih zastavili med zmagovitim bojem proti šahovskemu režimu.